

JÚNIUS 26.

SOPRON
2017.
JÚNIUS 27.-
JÚLIUS 1.

LINKIN PARK
MARTIN GARRIX
IMAGINE DRAGONS
ELLIE GOULDING

Fatboy Slim

PENDULUM
LIVE

KNIFE &
PARTY

YEARS
& YEARS

JESS GLYNNE

WWW.VOLT.HU | FB/VOLTFESZTIVAL

KEDVEZMÉNYES
JEGYEK
ÁPRILIS
9-IG!

FREE

TERJESZTÉSI PONTJAINKON: INGYENES. ELŐFIZETŐINKNEK: 789 Ft.
ZENE FASHION ZENE TECH ZENE MEDIA ZENE DESIGN ZENE BUSINESS ZENE ART ZENE DIGITAL ZENE LIVE

RECORDER

REC050
2017/03

TEMPLES
XIXA
LAURA MARLING
GRANDDADDY
THUNDERCAT
DEPECHE MODE
ROUTE 8
DEÁK KRISTÓF
BLACK METAL
KONCERTPLAKÁTOK
VILÁGZENE 50

50 ÉV
MAGYAR
MOMENTUMA

HIPERKARMA.

WWW.RECORDER.HU
FACEBOOK.COM/RECORDER.HU

#BUDAPESTPARK
YouTube
Instagram
Facebook

FOSTER THE PEOPLE

(US)

07.04.

NEW BEAT
WWW.NEWBEAT.HU

HAGYD KINT A VALÓSÁGOT

JEGYEK / INFORMÁCIÓK: WWW.BUDAPESTPARK.HU

A MA ESTE
HOLNAP MÁR
LEGENDA

#BUDAPESTPARK
YouTube
Instagram
Facebook

KELTSD ÉLETRE
A LEGENDÁT!

1. TÖLTSD LE A LARA ALKALMAZÁST!
2. TARTSD AZ ESZKÖZÖD A KÉPRE!
3. ÉLVEZD A LARA ÉLMÉNYT!

VAD FRUTTIK / 06.16.

HAGYD KINT A VALÓSÁGOT

10

TARTALOM

44

32

6

42

WWW.RECORDER.HU
FACEBOOK.COM/RECORDER.HU

REC050
2017 / 03

LEMEZTÁSKA

4 Route 8.

DISZKOGRAFIA

6 Depeche Mode.

TREND

8 Black metal: múlt és jelen.

50 MAGYAR POPPILLANAT

10 1967-2016: ötven év ötven
kiemelkedő momentuma.

FRONT

24 Bérczesi Róbert (hiperkarma).

INTERJÚ

26 Xixa.

WHAT THE FAQ

28 Az Oscar-díjas Deák Kristóf.

ZENEIPAR

30 Streaming: 100 millió előfizető.

KOLLEKTOR

32 Oroszi Iván koncertplakátjai.

VILÁGRECORDER

36 A világzene ötven évének
csúcspillanatai.

PROFÜL

42 Papp Dávid a Temples-ről.

RECORDER

44 Lemezkritikák.

PROGRAMAJÁNLÓ

48 Március-áprilisi koncertek
és partik.

Címzeffotó: Lékó Tamás

RECORDER • Ingyenes zenemagazin • REC050: 2017. március
www.recorder.hu • www.facebook.com/recorder.hu • www.twitter.com/recorderhu • info@recorder.hu
Kiadó: Recorder Kft. • Felelős kiadó: a Kft. ügyvezetője. • ISSN: 2062-9656 • Postacím: 1277 Budapest, Pf. 106
Főszerkesztő: Dömötör Endre • Szerkesztő: Forrai Krisztián • Szerzők: Csada Gergely, Elekes Roland, Fábíán Titusz, Greff András, Kálmán Attila, Kollár Bálint, Komróczki Dia,
Lékó Tamás, Mika László, Németh Róbert, Papp Dávid, Rónai András, Salamon Csaba, Szabó Sz. Csaba, Szepesi Dániel, Velkei Zoltán, Weyer Balázs
Lapterv és tördelés: Simon Says
Kreatív producer: Pawlowszky Tamás • Hirdetés: 06.30.2803098 • sales@recorder.hu • Előfizetés: www.recorder.hu/elofizetes
Mind jog fenntartva. Tilos a kiadvány bármely grafikai vagy tartalmi elemének felhasználása, egészben vagy részleteiben történő újraközlése a kiadó írásbeli engedélye nélkül.
A terjesztési pontok listája és a rendelési információk megtalálhatók a www.recorder.hu weboldalon. Korábbi számaink megrendelhetők: www.recorder.hu/rendeles

A
PETŐFI
RÁDIÓ
bemutatja:

Budapesti
Tavaszi
Fesztivál

aktvárium

TAVASZ TERASZ

03.31-04.23

MÁRCIUS

31. 19:30 HENRI GONZO (FRAN PALERMO)

ÁPRILIS 01. 18:00 BARKÓCZI NOÉMI

19:30 HANGÁCSI MÁRTON 02. 17:30 BARNA MARGIT

19:00 EGYEDI PÉTER 03. 18:30 RIPOFF RASKOLNIKOV ÉS NAGY SZABOLCS

04. 18:30 KAMA (MARY POPKIDS) 05. 18:30 MAGNUS MALOY (MONGOOZ AND THE MAGNET)

06. 18:30 NÓVÉ SOMA (MIDDLEMIST RED) 07. 18:00 STAHL BARBI 19:30 LOVELY QUINCES (HR)

08. 18:00 REDBREAST WILSON 19:30 KING SIZE SLIM (UK) 09. 17:30 PAPAVER COUSINS

19:00 THE PAPAYAZZ (ZENTAI MÁRK ÉS SZEIFERT BÁLINT - MÖRK)

10. 18:30 JÁRAI MÁRK 11. 18:30 SZEPESI MÁTYÁS 12. 18:30 ANTONIA VAI AKUSZTIK

13. 18:30 UPOR ANDRÁS 17. 18:30 BÉRCZESI ROBI - ÉN MEG AZ ÉNEK

18. 18:30 IAN O'SULLIVAN (MONGOOZ AND THE MAGNET) 19. 18:30 JÓNÁS VERA DUÓ

20. 18:00 PÉLY BARNA 19:30 BARBI ÉS JANCSÓ (BLAHALOUISIANA) 21. 18:00 PETRUSKA

19:30 FRENK 22. 18:00 I AM SOYUZ 19:30 ZANZINGER 23. 17:30 DUKE BLUEBEARD

19:00 SZÜCSINGER (SZÜCS KRISZTIÁN ÉS SZÁLINGER BALÁZS KÖLTŐ KÖZÖS PRODUKCIÓJA)

GYEREKPROGRAMOK: **ÁPRILIS** 02. 11:00 KOVÁCSOVICS FRUZZSINA 09. 11:00 HAHÓ EGYÜTTES
22. 16:00 SZALÓKI ÁGI GYEREKKONCERT 23. 11:00 RUTTKAI BORI BANDA

DUMASZÍNHÁZ: **ÁPRILIS** 02. 14:30 JANKLOVICS PÉTER 09. 14:30 HAJDÚ BALÁZS 23. 14:30 BADÁR SÁNDOR

INGYENES KONCERTEK MINDEN ESTE AZ ERZSÉBET TÉREN!

8

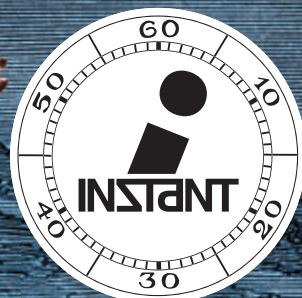
ÉS 1/2

ÉVES AZ INSTANT MÁRC. 29 – ÁPR. 1.

ÚJ HELYRE
KÖLTÖZTÜNK!

1073 Bp., Akácfa u. 49-51. instant.co.hu [fb/instant.art.bar.wood](https://www.facebook.com/instant.art.bar.wood)

ROUTE 8.

NÉGY ÉVE TÚNT FEL, MA MÁR A MAGYAR ELEKTRONIKUS ZENE EGYIK LEGFORRÓBB EXPORTCIKKÉNEK SZÁMÍT. A HIPERMENŐ LONDONI LOBSTER THEREMIN KIADÓ ÁSZA, AKI TÖBBET VAN KÜLFÖLDÖN, MINT ITTHON, TAVALY ÉV VÉGÉN KIPIPÁLTA AZ ELSŐ AMERIKAI TURNÉT (KALANDOSRA SIKERÜLT: ELLOPTÁK A FELSZERELÉSÉT ÉS A POGYÁSZÁT, A CSODÁVAL HATÁROS MÓDON A NAGY RÉSZÜK MEGKERÜLT), IDÉN JANUÁR VÉGÉN AZ ELSŐ BUDAPESTI BOILER ROOM HEADLINERE VOLT. ROUTE 8 SZILVIÓ A ZENEI HATÁSAIT PLAYLISTELI.

ELSŐ ZENEI EMLÉK

A hosszúperesztegi búcsúban a dodzsemnél lakodalmas zene szól.

ELSŐ HANGHORDOZÓ, AMIT SAJÁT PÉNZBŐL VETTÉL

Universe – Global Dance Compilation. A Media Marktban vettem kábé kilencévesen. Ez volt az első elektronikus zenei/válogatászkazetám.

ZENE, AMI ZENÉLÉSRE INSPÍRÁLT

Steve Summers: *In The Mode For Love* [2011]. ❶

MEGHATÁROZÓ KONCERTÉLMÉNY

Faithless a 2010-es Szigeten.

HATÁSOK A ZENEI PÁLYÁD INDULÁSÁKOR

Steve Summers live actje a Beats In Space rádióműsorban, ami felnyitotta a szemem, hogy régi masinákból is lehet zenét csiholni élőben.

MEGHATÁROZÓ DJ-MIX

A Permanent Vacation kiadó nyári mixe 2009-2010 tájékán.

KEDVENC VINTAGE/KLASSZIKUS ELEKTRONIKUS ZENEI LEMEZ

Mr Fingers: *Ammnesia* [1988]. ❷

KEDVENC DISZKÓLEMEZ

A kanadai Zig Zag azonos című albuma. ❸
(minden bizonnyal 1978-as space disco-klasszikus, az eredeti kiadáson, aminek példányai manapság száz euró körül cserélnek gazdát, nem szerepel évszám – a szerk.)

KEDVENC ACID HOUSE LEMEZ

Paranoid London featuring Mulato Pintado: *Eating Glue* [2012].

KEDVENC DETROIT TECHNO LEMEZ

Psyche: *Crack Down* [1989], plusz minden, ami Carl Craig.

KEDVENC 808 DOBGÉPES SZÁM

The Other People Place: *It's Your Love* [2001].

KEDVENC LO-FI HOUSE LEMEZ

Leron Carson: *Red Lightbulb Theory '87-'88* [2009].

KEDVENC AMBIENT/CHILLOUT LEMEZ

Biosphere: *Patashnik* [1994].

KEDVENC MAGYAR LEMEZ

S Olbricht: *The Last Act Of Dorothy Stratten* [2012].

KEDVENC MAGYAR DAL

Anima Sound System: '68 [1997].

KEDVENC LOBSTER THEREMIN KIADVÁNY

DJ Wave: *Above The Clouds* [2016].

KEDVENC FARBWECHSEL KIADVÁNY

S Olbricht: *The Last Act Of Dorothy Stratten*.

MINDEN IDŐK LEGJOBB ELEKTRONIKUS ZENEI LEMEZE

The Other People Place: *Lifestyles Of The Laptop Café*. ❹ Tizenhat év után végre újra kiadták vinylen. Megszámolni sem tudom, hogy hány-szor hallgattam meg ezt a lemezt a buszon.

LEMEZGYŰJTEMÉNYED LEGKÜLÖNLEGESEBB/LEGÉRTÉKESEBB DARABJA

Warriors Dance After Midnight EP. 1991-es válogatás a Warriors Dance kiadó breakbeat hardcore zenéiből. Én anno három euróért vettem, aztán Maxmillion Dunbar, a Future Times kiadó feje egy online mixben lenyomott egy számot a lemezzel, és hirtelen felment az ára háromszáz euróra.

BŰNÖS ZENEI ÖRÖMÖD

Napalm Death: *You Suffer* [1987].

OLYAN ZENE, AMI NAGYON ELŰT A STÍLUSODTÓL, MÉGIS NAGYON SZERETED

Souls Of Mischief: '93 'Til Infinity [1993]. ❺

DAL/ZENE AMIT BÁRCSAK TE ÍRTÁL VOLNA

DJ Sotofett: *Current 82 [12 Mix]* [2016].

DAL/ZENE, AMIT SZERETTÉL, DE MÁR NEM BÍRSZ MEGHALLGATNI

Crystal Castles: *Vanished*.

ZENE, AMITŐL BOLDOG LESZEL

Round Two: *New Day [feat. Andy Caine] [Vocal Mix]* [1999].

LEGJOBB ZENE ROMANTIKÁZÁSHOZ

Jennifer Lara: *I Am In Love* [1981].

LEGJOBB ZENE SZÍVFÁJDALOMRA

Route 8: *The Sunrise In Her Eyes*.

LEGJOBB ZENE SZEXHEZ

A tenger zúgása.

ZENE, AMI ELGONDOKODTAT

Link: *Amenity* [1999].

KEDVENC ZENE UTAZÁSHOZ

Les Yeux Orange: *Jungle* [2016].

KEDVENC ZENE ÉJSZAKA, SÖTÉTBEN HALLGATNI

Little Dragon: *Thunder Love [Mario & Vidis Redo]*.

KEDVENC SZOMBAT ESTI BULIZENE

Oliver Cheatham: *Get Down Saturday Night* [1983].

KEDVENC VASÁRNAP REGGELI LAZULÓS ZENE

Maki Asakawa: *Gogo* [2015].

KEDVENC 2016-OS LEMEZEK

The Pilotwings: *Les Portes Du Brionnais LP*, Yoshinori Hayashi: *The Forgetting Curve EP*, Les Yeux Orange: *Coco / Jungle*, DJ Wave: *Above The Clouds*, Bartosz Kruczynski: *Baltic Beat LP*.

KISTEHÉN

A38 HAJÓ

ÁPR
08

BEYOND THE HILLS

PALMA
HILLS

04.24

ALBUM LAUNCH

NEW BEAT

DÜRERKERT

04.08.

THE
WANTON
BISHOPS

COLD CAVE

04.16.

04.11.

WHEREBANDISE

06.05.

SKINNY PUPPY

Budapest XIV. Ajtósi Dürer sor 19-21. | facebook.com/durermusic | durerkert.com

A DEPECHE MODE-KATALÓGUS.

ZENE, TÖMEGEKNEK.

DEPECHE MODE

Spirit

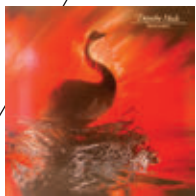
(2017)

SYNTHPOP

Az új DM-lemezről csak a tények: a 12 számos, közel ötvenperces LP-re három dalt írt társszerzőkkel Dave Gahan, egyet pedig a fő dalszerzővel, Martin Gore-ral közösen jegyeznek. James Ford dance-producer nem vitte el a zenekart kortárs elektróba és a dalok a korábbiaknál erősebben politikus hangvételűek.

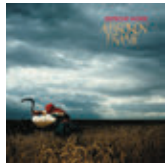
HA CSAK A DEPECHE MODE UTOLSÓ TIZENÖT ÉVÉT ISMERNÉM, ZAVARBAN LENNÉK ANNAK AZ ÁLLÍTÁSNAK A HALLATÁN, HOGY EZ A POPZENETÖRTÉNET LEGUTÓBBI KÖZEL NÉGY ÉVTIZEDÉNEK EGYIK KULCSEGYÜTTESE. PERSZE OTT VAN MINDEN MÁS IS, AMI KORÁBBAN TÖRTÉNT: ÍME, A RECORDER DEPECHE MODE-KATALÓGUSA AZ ÖSSZES FONTOS, NAGYSZERŰ, KORSZAKALKOTÓ ÉS FELEJTHETŐ TÉTELLEL. AZ APROPÓ A FRISS, TIZENNEGYEDIK DEPECHE MODE-ALBUM, A MÁRCIUSBAN KIADOTT *Spirit*, AMELYNEK TURNÉJÁN AZ ANGOL ZENEKAR BUDAPESTET IS ÚTBA EJTI, HOGY MÁJUS 22-ÉN FELLÉPJEN A GROUPAMA ARÉNÁBAN.

NÉMETH RÓBERT.

Speak & Spell (1981)

A Depeche Mode sok minden miatt különleges zenekar. Most éppen nem arra a kétségtelen tényre gondolunk, hogy például sosem lett igazi próféta a saját hazájában, Nagy-Britanniában, hanem arra, hogy olyan együttes, amelynek történetében az első lemez után azonnal fejezethatár következett. A könnyed, játékos, slágeres *Speak & Spell*re az album megjelenése után kilépő, addig viszont a zenekar irányvonalát döntően meghatározó Vince Clarke stílusa és szerzői attitűdje nyomja rá a bélyegét. A könnyűkező Clarke ezt a hangütést vitte tovább későbbi zenekaraiba, többek közt a Yazoo-ba és az Erasure-be is.

A Broken Frame (1982)

A Clarke kiválása után triófelállásban rögzített *Törött keret* (ennél képszerűbb, beszédesebb címet a jóisten sem tudott volna adni neki) igazi tranziens, és mint ilyen, „kicsit ilyen, kicsit olyan” album. És – attól eltekintve, de nyugodtan mondhatjuk, hogy azzal együtt is, hogy nem kifejezetten, sőt kifejezetten nem egységes – ihletett munka, sőt egysesen titkos kedvenc Depeche Mode-lemeze. A hangsúly inkább a sötétebb dalok, mint a *Leave In Silence*, vagy a *My Secret Garden* felé billen, de az olyan számokkal, mint a *The Meaning Of Love* még mindig jelen van az egészen korai hangütés is. Ezen a lemezen hallhatjuk az életmű egyik legcsillogóbb gyöngyszemét, az albumzáró *The Sun & The Rainfall*.

Construction Time Again (1983)

A harmadik LP címe és a borítón a havas hegycsúcson kalapáccsot emelő ember képe és figurája egyértelműen jelez egyfajta irányt. Az album – az első, amelyen a DM-diszkográfiába a *Get The Balance Right* című, sorlemezen nem szereplő 1983-as kislemezzel becsatlakozott Alan Wilder teljes jogú tagként szerepel – Martin Gore ihletadó 1983-as Einstürzende Neubauten-koncertélménye után mindenféle zajokkal és zörejekkel az ipari zene hatásait viseli. A *Construction Time Again* mindemellett a kvartett egyik legszínesebb stúdióalbuma: a skála a *More Than A Party* zakatolásától a *Love In Itself* jazzes felhangjait, és az *Everything Counts* melodikás popjáig ível.

A LEGTÖBB ZENERAJONGÓT

Some Great Reward

(1984)

Ugyan a *Construction Time Again*t már Berlinben, a Hansa Tonstúdióban keverte

a zenekar és hűséges producerük, kiadóvezetőjük, Daniel Miller, az egy évvel később elkészített *Some Great Reward* Martin Gore-ék első nagylemeze, amit teljes egészében a nyugatberlini kulthelyszínen rögzítettek. Ez volt az az album, amely első ízben rakta fel egységesen azt a *soundot* és *visiont* a palettára, amelyekből a későbbi évek egyre erősödő DM-kultusza táplálkozhatott. Az imidzset, a frizurákat, a színeket, a hangulatokat, a hangzásokat, a témákat. Mindezek mellett ez volt a kvartett első mérhető amerikai sikere is – a lemez Top 100-ba került és platina lett.

Black Celebration

(1986)

1985 ugyan nem maradt Depeche-lemez nélkül, ekkor jelent meg a zenekar addigi pályafutását

keresztmetsző *Singles 81-85* című válogatás, két új dallal, a *Shake The Disease*-zel és az *It's Called The Heart*-tal – ennek turnéján léptek fel először Budapesten, a Volán-pályán –, de ez volt az első év, amikor nem jelent meg sorlemez. A következő évben azonban egy minden értelemben, minden addiginál feketébb és sötétebb tónusú anyagot kaptak a rajongók, amely csúcsra járatta a zenekar körüli dark-kultuszt és végképp kontinentális sztár státuszba emelte Dave Gahanékat.

Music For The Masses

(1987)

„Azért választottuk ezt a lemezcímet, mert annyian mondogatták nekünk, hogy kommerszebb zenét kellene csinálnunk” – nyilatkozta

a *Music For The Masses* ironikus címéről Andy Fletcher. A valódi irónia persze az, hogy ezzel a nem kifejezetten popos, viszont hatalmas slágereket (*Behind The Wheel*, *Strangelove*, *Never Let Me Down Again*) tartalmazó letisztult LP-vel lett a Depeche Mode interkontinentális sztár, és saját ambícióikon túl, főleg a Tears For Fears és Peter Gabriel felől érkező Dave Bascombe producernek köszönhetően, jelzők nélküli popzenekar.

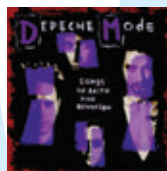

Violator

(1990)

Egyfelől a *Violator* az első poszt-Vince Clarke-korong, amelynek dalai nem a Martin Gore által legyártott/

meghangszerelt demókra épülnek – Alan Wilder kérésére a szöke dalszerző csupán felskiccelt dalvázlatokat rakott össze, amikhez Wilder és a *Violator* társproducere, a kilencvenes évek egyik legfontosabb stúdióembere, Flood kíséreltezzett hangzásokkal és hangszerelésekkel. Másfelől és összességében: a *Violator* a tökélyre csiszolt, csúcsra járatott, csúcsra emelt, esszenciális, világhódító Depeche Mode, a zenekar történetének legsikeresebb kislemezdalaival (*Personal Jesus*, *Enjoy The Silence*).

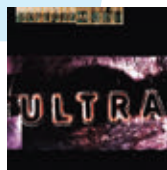

Songs Of Faith And Devotion

(1993)

Ha a *Violator* a tökéletes, esszenciális Depeche, akkor a három év szünet után megjelent *Songs Of*

Faith Of Devotion (az együttes *Achtung Baby*-je) a grandiózus, sötét Mode-szörnyeteg, az a magaslati pont, az a súlyos feszültségekből összefeszülő pillanat, ami megelőlegezi a zuhanást is. Mire elkészült a lemez, és főleg mire lement a turné, az, hogy az egymással már alig-alig kommunikáló, súlyos alkoholproblémákkal küzdő Gore, a drogfüggő Gahan, és az együttest a hátán cipelő Wilder továbbra is egy zenekarban zenéljenek, többé nem volt opció. Alan Wilder 1995-ben elhagyta a hajót.

Ultra

(1997)

Ahhoz képest, hogy Dave Gahan majdnem behalt egy heroin-túladagolásba, hogy a zenekar elvesztette azt az embert, aki

meghatározta a hangzást, és hogy talán az is kérdéses volt, lesz-e még valaha Depeche Mode, a trió nem sülydelt el és az *Ultra* kifejezetten élvezetes lett – főleg így, húsz év távlatból, még akkor is, ha a Mode-ultrák egy részének a megjelenéskor lehetett némi hiányérzete. A Bomb The Bass-vezér, Tim Simenon produceri irányításával elkészített új album részben őrzi a hagyományokat, azonban reagál is a jelen időre (már csak a producer személyével is), főleg a kortárs elektronikus tánczenére, miközben olyan nagyjágyúk vendégszerepelnek rajta, mint Doug Wimbish basszusgitáros, vagy a Can legendája, a nemrég elhunyt Jaki Liebezeit. Az *Ultra* turnéján jelentek meg első ízben kíségitőzenészek a Depeche Mode színpadán.

Exciter

(2001)

Azzal, hogy Alan Wilder távozása után már nem volt olyan tagja a zenekarnak, akinek *belsőként* koherens víziója lett

volna a formáció hangzásáról, a sounddesign, a hangkép megalkotása az éppen aktuális producer kezébe került. Itt ez az ember az LFO-ból, és a főleg Björk-albumok felől ismerős (2014-ben elhunyt) Mark Bell volt, aki ugyan tisztességes munkát végzett, ám ez is kevés volt ahhoz, hogy ne ez a korrektilt összerakott, többnyire finom és éteri, de főként unalmas lemez legyen az első *nem nagyon fontos* Depeche Mode-album, sőt a teljes diszkográfia egyik leggyengébb darabja.

Playing The Angel

(2005)

Ez egy újabb *első* lemez a zenekar pályafutásában: az első album, amelyen az énekes, Dave

Gahan dalszerzőként szerepel, az első, amelyen nem-DM-tagok is dalszerzői kreditet kaptak – és az első, amelynek Ben Hillier (Blur, Suede, Elbow) a producere. Az *Exciternél* zajosabb és dinamikusabb LP – és akkor a most következőket majd nem ismétljük el az újabb sorlemezek bekezdéseiben is – ismét olyan lemez, ami inkább csak azoknak fontos, akik már szeretik a Depeche Mode-ot, de nincs olyasfajta jelen idejű relevanciája, mint a zenekar csúcskorszakában született legfontosabb albumoknak. Viszont ez az egyik értékelhető poszt-Alan Wilder-kiadvány.

Sounds Of The Universe

(2009)

Ez pedig az egyik olyan Depeche-album, amit legfeljebb a fanatikus rajongás menthet meg.

Amúgy szinte semmi. Amíg az ugyancsak a komfortzónán belül mozgó, négy évvel korábbi lemezzel ki tudunk egyezni, addig az *Univerzum hangjai* – amelyre Dave Gahan ismét írt dalokat, összesen hármat, és amelyet ismét Ben Hillier jegyez producerként – a semmiből a semmibe tartanak; a lemez úgy biztonsági játék, hogy még a *majdnem olyan, mint megnyugtató és nosztalgikus* érzését se nagyon sugározza.

Delta Machine

(2013)

A négy évvel ezelőtt megjelent legutóbbi korong – aminek ismét Ben Hillierrel, és hosszú évek

után újra a keverést vezénylő Flooddal futottak neki –, ugyan nem szolgál annyi emlékezetes dallal, mint a 2005-ös *Playing The Angel*, mégis ez az utolsó másfél évtized, de így is mondhatjuk: az új évezred talán legizgalmasabb Depeche-lemeze. A zenekar, ha nem is öles léptekkel hagyja el a biztonságot jelentő territóriumot, és nem is alkot nagyot, de legalább kísérletet tesz arra, hogy változtasson a jótékony unalmat permetező modus operandin.

ÉS POPZENÉSZT ÉRJÜK EL HAVONTA. ÉRD EL ŐKET TE IS.

HIRDETÉS.
SPONZORÁCIÓ.
BRANDED CONTENT.

Bit.ly/RechtHirdetes

TREND

/MAYHEM

BLACK METAL, MINT NEMZETI KINC.

FEKETE BÜSZKESÉG.

ÁPRILIS 15-ÉN BUDAPESTEN (A DÜRER KERTBEN) IS ELJÁTSSZA LEGISMERTEBB LEMEZÉT, A *De Mysteriis Dom Sathanas*-T A LEGHÍRHEDETEBB NORVÉG BLACK METAL-ZENEKAR, A MAYHEM. MINDENKINEK MEG KELL TUDNI HÁT, HOGYAN VÁLTAK A MŰFAJ KÉPVISELŐI MEGVETETT BŰNÖZŐKBŐL A NORVÉG KULTÚRA KÖZTISZTELETBEN ÁLLÓ NAGYKÖVETEIVÉ.

GREFF ANDRÁS.

CSIHAR ATTILA ÉS A KEZDETEK

Varrattal utaztam Budapestről Oslóba. Nem lehettem biztos benne, hogy megismerem majd őket: nem volt még Facebook, nem volt internet, fotók helyett kézzel írott levelet hozott tőlük a posta. Aztán megérkeztem, és nem volt nehéz dolgom: a skandináv polgárok körében ott állt a peronon egy hosszú hajú figura is sodronyjingben, karddal az oldalán.

Csihar Attila nagyjából így szokta felidézni önmaga és a black metal elképesztő utazásának kezdetét a 90-es évek hajnalán. A levelet a Mayhem írta neki, mert az alapító Euronymous-nak ő volt a kedvenc énekese, akit a magyar Tormentor zenekar kazettáiról ismert. A Mayhemnek énekes kellett, hiszen Csihar elődje, Dead nem sokkal korábban fejbe lötte magát egy vadászpuskával. A láncinges fiú az oslói pályaudvaron Varg Vikernes volt: az egyszemélyes Burzum-projekt különöz vezetője a készülő lemezen basszusgitaron erősítette a Mayhemet. Mire kezét foghatott Csiharral, már túl volt egy (vagy több) norvég fatemplom

felújításán, és hol volt még a vége: közismert, hogy 1993 augusztusában huszonhárom késszúrással megölte Euronymous-t, majd kevéssel később vele együtt nagyjából mindenki mást is letartóztattak azok közül, akiket az úgynevezett „belső kör” tagjaiként ismer a közvélemény. Az ügyészség két gyilkosság és számos gyűjtogatás elkövetői ellen emelhetett vádat. A higgadt, racionális Norvégiában talán csak Vidkun Quisling náci barát kollaboráns kormányának tagjait övezte olyan általános közmegejtés akkortájt, mint a fekete metálosokat.

NAGYOT FORDULT A VILÁG

Forgassuk előre az idő kerekét napjainkig, és úgy fogjuk találni, hogy az eltelt közel negyedszázad alatt nem is változhatott volna nagyobb a világ. A legjelentősebb norvég zenei díjat, a Spellemannprisen az ezredforduló óta rendszeresen vihetik haza black metal-zenekarok, köztük a Mayhem. A szintér egyik legismertebb arca közszeretnek örvendő önkormányzati képviselő. A fapados norvég

légitársaság, az Air Shuttle túl van története legbizarrabb szavazásán, amelyen az ország polgárai javaslatot tehettek, hogy kinek az arcképét fessék fel repülőikre, és nem sokon múlt, hogy Euronymous legyen a befutó. A norvég könnyűzenei exportirodában mindemellett külön személyzet fáradozik azon, hogy az ország határain túl még többen megismerjék a black metalt – Norvégia nagyra becsült kulturális teljesítményét.

Ibsen hazája mindazonáltal nem tesz úgy, mintha csupán ártatlan szertelenkedés lett volna a 25 évvel ezelőtti köztörvényes tomlás. A helyzet bonyolultabb, ahhoz pedig, hogy megértsük a változás okait, érdemes felvázolni a norvég black metal két kulcsfigurájának sorsát a vérel és korommal történelemlönyvekbe írt időszak óta.

BÖRTÖNTŐL A YOUTUBE-IG

Varg Vikernes és a Darkthrone-ból ismert Gylve „Fenriz” Nagell előszeretettel emlegetik egymás mellett, hovatovább a legismertebb

/ DARKTHRONE

vonatkozó dokumentumfilm, az *Until The Light Takes Us* is kettejükre koncentrált. Korántsem véletlenül: mindketten ugyanazzal a mizantróp és kompromisszummentes szemlélettel közelítettek a zenéhez a hőskorban, Vikernes pedig írt is szövegeket a Darkthrone-nak. Intelligens, szuggesztív, angolul is remekül kommunikáló zenészekről beszélünk – akik máskülönben nemigen különbözhetnének jobban egymástól.

Nem csupán azért, mert Fenriz sohasem követett el bűncselekményt. Hanem mert a Darkthrone oszlopa elég hamar képessé vált rá, hogy egészséges iróniával közelítsen a korai black metal meghatározó ideológiai elemekhez [az embergyűlölethez, az elitizmushoz, a keresztényellenességhez és a nacionalizmushoz]. Az évek során Fenriz a nagyszívű rocker prototípusává vált, aki bárkit keblére ölel – már amennyiben szegecselt dzsekit, hosszú haját és Sarcófago-felvarrót visel. Az évente több ezer kiadványt megszűrő zenemunkás havi rádióműsorában tárja a nagyvilág elé legkedvesebb friss zenekarait, akik őrzik még a lángot, vagyis a közízléstől és a digitális technológiáktól érintetlenül játszókat, amit játszanak. Fenriz afféle életre kelt Nick Hornby-hős, így korántsem meglepő, hogy tavaly beválasztották szülővárosa, Kolbotn önkormányzatába a régi norvég liberális párt, a Venstre színeiben. Méltán legendássá vált kampányhirdetését, amelyen macskájával pózolt, a következő felirattal dobta fel: kérlek, ne szavazz rám!

Varg Vikernes ezzel szemben 2009-es szabadulásáig 14 évet töltött börtönben. Ez alatt az idő alatt előbb sematikus, majd eredetibb [nordikus mitológiát használó, radikálisan civilizációellenes] neonácivá formálta magát, amint erről több könyvében és a blogjában

is számot adott [kiadványait jó ideig Oroszországból finanszírozták]. Szabadulása után gyerekeivel együtt Franciaországba költözött, ahol 2014-ben próbaidőre bocsátással elítélték faji ellentétek szítása miatt. Azóta népszerű YouTube-csatornáján nyílt rasszizmustól mentesen fejtegeti nézeteit, mellette pedig szerepjátékokat gyárt.

Vagyis a látszattal ellentétben nem csupán a black metálról a politikai ideológiát lehántó Fenriz, hanem Vikernes is betagozódott végül kora közegébe, és a rendszert súlyosan zavaró elemből voltaképp bárki számára értelmezhető, és így kezelhető tényezővé vált. Olyanná, aki éppúgy a YouTube-ot, a Soundcloudot, a Facebookot és az Amazont használja céljai eléréséhez, mint bárki más – legfeljebb többen figyelnek a szavára.

BLACK METAL MA

Ez utóbbi persze nem független attól, hogy maga a black metal is masszív változásokon esett át. Az eredeti verzió szándékosan bántó hangzású, fagyos és minimalista világát Vikernes a dark ambient, a Darkthrone pedig a punk és a heavy metal felé hagyta el. De az 1992-94-es, hírhedt generáció többi tagja is hamar átforgalmazta magát: az Emperor az operai komplexitás, az Ulver az elektronika, a Mayhem az ipari és az avantgárd zene, az Immortal pedig a *Spinal Tap*be illő önparódia irányába mozdult, bebizonyítván, hogy a black metal esztétikája [ellentétben például a sok szempontból hasonlóan indult hardcoréval vagy death metáléval] gyakorlatilag bármilyen irányban bátran tágitgatható. Hihetetlen hajlékonyságának is köszönhetően a zsáner komoly neveket tudott maga mellé állítani a tengerentúlon [Phil Anselmótól Skrillexen át Thurston Moore-ig], és talán emiatt is az ameri-

kai underground egyik meghatározó irányzata lett ökotudatos [Wolves In The Throne Room, Panopticon] és az eredeti üzenetet végképp a feje tetejére állító hipszterveziókkal [Liturgy, Deafheaven] az élen.

A klasszikus norvég iskolát, azon belül pedig legfőképp a Mayhemet ugyanakkor utolérte még valami, ami sokat hozzátett ismertségéhez: története menthetetlenül mítosszá, jól forgatható tan- vagy rémmesévé vált. Ha például valaki úgy gondolta a cikk elején, hogy Csihar Attila Norvégiába érkezésének jelene nagyszerűen mutatna a moziban, az igazán jól hallja az idők szavát: Jonas Åkerlund, a híres kliprendező ugyanis a *Lords Of Chaos* című dokumentumkötetből azonos címmel, Sky Ferreirával a szereplők között, javarészt Budapesten tavaly ősszel már le is forgatta az első játékfilmet, amely a norvég black metálosok egykori kihágásait fogja elővezetni még szélesebb közönségnek. A valódi történekek hősei Fenriztől Vikernesig ugyan mind megtagadták az együttműködést, de ez nem jelent sokat: a Metallica tavalyi *Manunkind* klipjében – amelyet a film szereplőivel szintén Magyarországon forgatott Åkerlund – az originális Mayhem-felállás az eredeti zene nélkül is azonnal felismerhető. Mert a mesehősöknek már csak ilyen a sorsa: élnek önálló életüket távol a szigorú tényektől, valahol a kollektív tudatunk árnyékos sarkaiban, és ha kicsit még ijesztőnek találjuk őket, hát legalább annyira szórakoztatónak is. A valódi veszély érzetét viszont, lássuk be, már rég nem ők hordozzák. **R**

/ VARG VIKERNES

50 MAGYAR POPPILLANAT

50 ÉV

50 MAGYAR MOMENTUMA.

1967-2016:

KULCSPILLANATOK A HAZAI ZENÉBEN.

FOTÓK CSORBA GÁBOR, HEGEDŰS GYÖRGY, LÉKÓ TAMÁS, NOVOTTA FERENC, PÁCSER ATTILA, SZABÓ GÁBOR, URBÁN TAMÁS, VÉRTES GYÖRGY, ZÉTÉNYI ZOLTÁN

ÖTVENEDIK LAPSZÁM. ÚJABB MÉRFÖLDKÖHÖZ ÉRKEZETT KEDVENC MÉDIATERMÉKÜNK ÉS HŰSÉGES ÉLETTÁRSUNK, A MÁR TÖBB MINT ÖT ÉVE RENDSZERESEN MEGJELENŐ, INGYENES POPMAGAZIN, A RECORDER. ENNEK ÖRÖMÉRE VÉGIGTEKINTJÜK, HOGY MIK VOLTAK A MAGYAR POPTÖRTÉNET LEGKIEMELKEDŐBB MOMENTUMAI AZ ELMŰLT ÖTVEN ÉVBEN. VISSZATEKERTÜNK 1967-IG ÉS MINDEN ÉVBŐL KIVÁLASZTOTTUK A SZERINTÜNK LEGFONTOSABB, LEGJELLEMZŐBB TÖRTÉNÉST. NEM AZ ÁLTALÁBAN LEGJELENTŐSEBB ÖTVEN PILLANATOT KERESTÜK, HISEN ÉVRŐL-ÉVRE HALADTUNK, ÉS NEM IS AZ ÖTVEN MEGHATÁROZÓ POPSZEREPLŐHÖZ KÖTŐDŐ ESEMÉNYEKET AKARTUK LISTÁZNI, HISEN SZÁMOS KULCSFIGURA KIMARADT. A MAGYAR POPZENE MOZAIKOS TÖRTÉNETÉT MUTATJUK BE – ÖTVEN MOMENTUMOT, AMELY ÖSSZEÁLL EGY TÖREDEZETT, DE ÍGY IS JÓL FELISMERHETŐ NAGYKÉPPÉ. TALÁLKOZZUNK A KÖVETKEZŐ ÖTVEN LAPSZÁMNÁL!

— 1967

Az első beatalbum – Ezek a fiatalok filmzenelemez

Ragyogóan tehetséges fiatalok mutatkoztak be 1967-ben Banovich Tamás filmjében, amelyben – Szőnyi Tamás szavaival – „a vásznon a valóságosnál jólfésültebb képet fest a közegről, ahol ez a zene született és virult”. A lemez az első magyar beatalbum, rajta gyakorlatilag a teljes élmezőny (Illés, Omega, Metro, Koncz Zsuzsa, Zalatnay Sarolta), ám bőven túlsúlyban az Illés. Az LP persze túl is mutat önmagán, áttört egy gátat és tökéletesen szemlélteti, hogy mekkora korszakhatár a magyar popzene történetében: a táncdalok korát ekkor zárta le végképp a beat-lázadás.

— 1968

Magyar beatzenészek nyugaton

És a lázongó fiatalok már a következő évben kitörnek az országból, ami a szocializmusban kisebb csoda volt. Ha nem ismernék a teljes történetet – és persze maguk az előadók nem lettek volna pontosan tisztában a korlátaikkal –, akkor az év eseményei szemképrázató, ugyanakkor nagyon is magától értetődő módon zajlottak. A tehetséges Omega Londonban vette fel első lemezét, az üde Zalatnay Sarolta pedig ugyanott az egyik legnagyobb aktuális posztzárral, a Bee Gees-es Maurice Gibb-el alkotott álompárt. Igen, mindez valóban meg-

/ ZALATNAY SAROLTA

történt. A korábbi magyarországi Nashville Teens-turnéért cserébe utazhattak ki Benkőék (Kóbor nélkül), ott gyorsan meglátták bennük a potenciált és két nap alatt rögzítették a repertoárt, amit hazatérve rohamtempóban itthon is meg kellett tenniük, mégse jelenjen már meg az Omega hamarabb nyugaton. Zalatnay tehetsége is Londonban kellett volna, hogy tartsa, mégis hazajött, hogy korai lemezei mára kapósak legyenek a nemzetközi hip-hop-dj-k körében is.

— 1969

Beatből rock

A felvezető évek után 1969-ben tört át minden gát: miközben belépőt váltott az egymilliomodik vendég a Budai Ifjúsági Parkba, az Illés két albumot is kiadhatott (*Nehéz az út, Illések és pofonok*), az Omega második lemezével (*10000 lépés*) lépett komoly, a későbbi nemzetközi karriert megelőlegező szintet, a Metro pedig debüt-LP-jén mutatta, hogy mennyi mindenhez ért. A dobogó alatt a Hungaria pszich-rockolt lelkesen, és ott sündörgött a több tucat underground zenekar (a Liversingtől a Dogs-on át a Scampolóig és tovább), ez már végképp nem a kezelhető beatnemzedék, ez bizony tiszta, elszabaduló rockzene. Amit a rendszer persze mégiscsak

/ SYRIUS: A LEGENDÁS ÖTÖSFOGAT

1971-ben ott vették fel bemutatkozó albumukat, ami itthon 1972-ben jelent meg *Az ördög álar-cosbálja* címmel, és amit ma már a legmenőbb dj-k hangmintáznak és a műfaj nemzetközi szakértői sorolnak az élmezőnybe. Talán ott szúrták el, hogy hazajöttek – többé nem utazhattak külföldre, hacsak nem disszidálva.

1971

Megalakult az első magyar szupergrup

A hetvenes évek eleje a világban is a szupergroupok kora volt, a kor szavára hallgatva formálódott át itthon is a mezőny. Leginkább az LGT létrejöttével, hiszen az Omegából, Metróból és Hungariából érkező tagok valóban a legszuperebb zenészek voltak és az elsők, akik új útra mertek lépni (hamarosan a Taurus és a Skorpió követte őket). Bátorságuk persze magabiztosság is lehetett, a hetvenes évek itthon erről a kvartettéről szólt.

1972

A Bergendy elhozta Magyarországra a soulfunkot

A Bergendy már régóta létezett, régóta kiemelkedően tehetséges zenészek alkották, de a nemzetközi vendéglátózós évek és a legjobb

felállás kialakulása megtette a hatását: az 1972-es „rendes dalos” Bergendy-debüttnél kevés magyar kiadvány volt jobban szinkronban a világgal és az adott műfaj élvonalával a maga korában. Persze volt már itthon korábban is soul-próbálkozás (Atlas, Bajtala-Trió), de ez tényleg funk-világszám.

1973

Miskolci rockfesztivál balhékkal

A „magyar Woodstock” jelzős szerkezet meglehetősen degradáló ide, hiszen egy futballpályán tartották (a Diósgyőrén) és nem volt milliós tömeg, de legalább a magyar zene színe-java tényleg felvonult és hát a közönség is megpróbálta átélni a korszak nagy fesztiválózós hangulatát. A rendőrség ennek megfelelően tette a dolgát, Bródy János

ügyesen kezelte le és döntően csírájában fojtotta el. Jöhetett az egyezményes, konszolidált hetvenes évek.

1970

Világszám a magyar jazzrock

Az év, amikor bemutatkozott a klasszikus felállású Syrius és bemutatta, hogy a progresszív jazzrock magyarul is tud világszínvonalú lenni. A következő évben nem is maradtak határon belül, több hónapig Ausztráliában turnéztak,

/ MISKOLCI ROCKFESTIVÁL

vicceskedve meg is köszönte szolgálataikat, amire röppent neki a „házi-örizet” – az eljárás lefolytatásáig nem hagyhatta el Budapestet – és amitől (na meg a Koncz Zsuzsának írt *Jelbeszéd* lemez szintén nagy port kavart szövegeinek letiltásától) jó időre lecsendesedett kritikus hangja, plusz ez a sokadik Illés-balhé pontot is tett a zenekar karrierjének végére.

— 1974

Szabó Gábor először látogatott haza, tévéfelvétel a Jazzpódiumnak

Az 1956-ban disszidált Szabó Gáborról sokáig csak igazi nagyságát elhallgatva lehetett beszélni, ha egyáltalán, miközben a hatvanas évek végén már a világ legjobb jazzgitárosai között tartották számon. 1974-es első hazalátogatásakor (melyet két további követett évvel később) Pege Aladár közbenjárására egy alkalmi formáció élén tévéfelvétel is készült vele a Magyar Rádió 8-as stúdiójában. A lemezen pár évvel ezelőttig kiadatlan stúdiózás pedig a hazai jazzélet egyik meghatározó, legendás eseményeként maradt fent.

/ KOVÁCS KATI

— 1975

Kovács Kati az év sztárja a brit Music Week magazin szerint

A befolyásos brit szaklap szerint az év sztárja egy magyar előadó? Oké, a címet sosem brit, hanem kontinentális európai előadónak szokták osztani, de nem véletlen, hogy ekkor figyelték fel Kovács Katira. Az előző évben megnyerte az ír Castlebar dalversenyt, de e nélkül is nyilvánvaló, hogy karriercsúcsra volt: az 1974-es, LGT-vel közös albumon bemutatta, hogy hangjával mindenre képes.

— 1976

Átadták a hanglemezzgyár dorogi üzemét

A dorogi lemezznyomók üzembe helyezése stabilizálta a magyar lemezztermelést, mind színvonalban (amerikai gépsor, BASF-alapanyag

– a gyár megszűnése után Angliába kerültek a lemezznyomók], mind tempóban [tízmillió darab hanghordozó évente]. Már csak ezért is kiemelkedő a funkciója, hiszen az állami lemezzkiadó, a Hungaroton komolyzenében ott volt a világ élvonalának közelében, így pedig csak még tovább tudta erősíteni nemzetközi szerepét. Közben meg persze, hála ennek, megszorodhattak a popzenei kiadványok is. Az 1980-as évek végén már kisebb független külföldi, sőt világméretű kiadóknak is préseltek itt lemezeket.

— 1977

Metronóm '77 – diszkóláz itthon is

A hatvanas évekbeli Táncdalfesztiválok után a Metronóm '77 nevű tévés vetélkedő volt a következő emlékezetes mainstream vérértömlesztés a hazai popban (ezt később, az 1981-ben felelevenített Táncdalfesztivál ismételte meg Hungariával, KFT-vel). Csak hogy ez a műsor szinte másról sem szólt, minthogy itthon is látványosan áttört a diszkó. Szücs Judit lett a szóólószár pazar slágerekkel, a Neoton a gigaszár, nyomukban a Kati és a Kerek Perec, de ekkor még a Beatrice is diszkózott – Nagy Feróval. A fesztivált különben Katona Klári nyerte, nem diszkóval, és ő lett a nyolcvanas évek egyik legjobb szóólóelőadója, továbbra sem diszkóval.

— 1978

A P. Mobil bemutatta Honfoglalás című szvitjét

A hetvenes évek vége a diszkó mellett az őszinte rockról szólt itthon. A P. Mobil meg aztán végképp őszinte volt, magyar történelmi narratívára helyezve megírta az

muzikum.
KLUB & BISZTRÓ

KONCERTAJÁNLO

az élőzene háza

03.24. (péntek) **MOLNÁR TAMÁS SZERZŐI ESTJE**

03.31. (péntek) **MAGYAR ATOM „23” TÁTRAI „65”** BLUES SESSION

04.07. (péntek) **BARABÁS LŐRINC QUARTET ÚJRA A MUZIKUM SZÍNPADÁN!**

04.14. (péntek) **PRIBOJSZKI MÁTYÁS BAND BOOGIE-WOOGIE & BLUES-EST FEAT. DÁNIEL BALÁZS “MR. FIREHAND”**

04.15. (szombat) **TÓTH VERA**

04.21. (péntek) **SZABÓ LESLIE BAND: ÚJ OLDAL LEMZBEMUTATÓ**

MUZIKUM KLUB & BISZTRÓ
1088 BP., MÚZEUM UTCA 7.

www.muzikum.hu

muzikumklub muzikumklub

JEGYEK KAPHATÓK A MUZIKUMBAN hétköznapokon 15–21 óráig, szombaton 17–21 óráig.

ONLINE JEGYRENDELÉS: www.tixa.hu/muzikum_klub

BLUES SESSION

BLUES VAN

TIXA

RECORDER

első hazai rocksvitet és az Ifiparkban be is mutatta, hogy aztán csak évtizedekkel később jelenthette meg eredeti formájában. Szintén az Ifiparkban egy másik őszinte rockbanda, a Piramis új nézőcsúcsot állított fel, 16 ezren voltak kíváncsiak az egyik koncertjükre.

— 1979

A Spions elvitte nyugatra a magyar punkot

Még 1978-ban volt az első magyar újhullámos esemény, a Spions *Anna Frank Emlékestjén*, de a hatalomnak a punk aztán csírájában sem tetszett, na meg persze a Spions-nak sem a hatalom. A franciaországi emigrációban kiadott bemutatkozó kislemez simán helyt áll a korabeli new wave külföldi előadóival szemben, de persze visszacsempészve itthon fejtette ki igazi hatását (URH, Európa Kiadó, Kontroll Csoport).

— 1980

Fekete bárányok koncert

A Hajógyári-sziget poptörténelme jóval az első Diáksziget előtt kezdődött, egészen pontosan 1980-ban, a Fekete Bárányok koncerttel. Augusztus 23-án együtt lépett fel az A. E. Bizottság, a P. Mobil, a Hobo Blues Band és a Beatrice, négy olyan zenekar, ami nem volt éppen

a rendszer kedvence. A koncerten körülbelül 25 ezer ember gyűlt össze, ritka pillanat volt ez a zenekarok életében, mert sokszor a kisebb klubkoncertjeiket is meghiúsították. Együtt azonban olyan erőt demonstráltak, aminek a Hungaroton sem tudott ellenállni, előbb-utóbb mindegyiküknek lehetett lemeze.

— 1981

Tatai rocktanácskozás

A majdnem összes fontos akkori magyar zenész, a velük kapcsolatban álló szervezetek (a Hungaroton, az ORI, az Interkoncert, a Zeneműkiadó és a többi) vezetői, valamint az őket befolyásoló politikai vezetés (Tóth Dezső művelődési miniszterhelyettes, Barabás János, az Állami Ifjúsági Bizottság titkára és Lendvai Ildikó, a KISZ KB kulturális osztályának vezetője) a háromnapos tatai tanácskozás során egy zenészszakszervezet lehetséges megal-

ulásáról vitatkoztak, a hétvége közelebről viszont a hatalom és zene korabeli viszonyáról szólt. Itt dőlt el, hogy a magyar újhullámnak nem lesz esélye lemezt kiadni (pedig a színtérről még az NME is lelkesen számolt be ebben az évben) és ezt már csak azért is tudhatjuk, mert Almási Tamás *Sok húron pendülnek* címmel forgatott rendkívül érdekesítő dokumentumfilmet a hétvégéről.

— 1982

Megnyílt a BS

A Budapest Sportcsarnok megnyitása előtt nagyon sokáig nem jött igazi A-ligás popsztár Magyarországra, amit – különböző okok mellett – részben éppen a megfelelő minőségű koncerthelyszín hiánya okozott. Hogy a BS mekkora úrtöltött be a hazai popzenei életben, ahhoz álljon itt csak néhány fellépő az első három évből: Talking Heads, Tangerine Dream, Tina Turner, Johnny Cash, Santana, Elton John, Spandau Ballet, The Twins, Chuck Berry, Dire Straits.

/ FEKETE BÁRÁNYOK

/ TATAI ROCKTANÁCSKOZÁS

— 1983

CPg-balhé

1983-ban a hazai punkmozgalom legélesebben fogalmazó zenekara, a szegedi, de néhány év működés után Budapestre költöző CPg tagjait bíróság elé citálja a Kádár-rendszer. A fiatal zenészeket izgatás vádjával tartóztatták le,

a bíróság végül a zenészek bűnösségét nagy nyilvánosság előtt, csoport tagjaiként, folytatólagosan elkövetett izgatás bűntettében állapította meg, hármukat két-két év letöltendő börtönre, a még fiatalokú basszusgitárost pedig felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. Kell-e mondani, milyen hatással volt ez a többiekre és arra, hogy a műfaj kiteljesedhessen.

/ CPg

— 1984

Első magyar rap

Van egy magyar lemez, amin nagyjából pont úgy szól a korabeli hiphop, vagy rap, vagy electro, ahogyan a műfaj nemzetközi, még meglehetősen szórványos megjelenése is. Vagy na jó, közel úgy. Fenyő Miklós bámulatosan vette le ezt a zsánert is (a pszich-rock, a glam rock, a Beatles, a rockabilly-nosztalgia után), MIKI nevű LP-je [*Jól nézünk miki*] ismét egy olyan ritka pillanatot, amikor szinkronban voltuk a világgal.

— 1985

Megnyílt a Pecsza

A BS mellett egy kisebb méretű szórakoztató-centrumra is égető szüksége volt már Budapestnek, főképp, hogy a legoptimálisabb ilyen, a Budai Ifjúsági Park 1984-ben bezárt. A beltéren 2500 főt befogadni képes klub koncertteremként és diszkóként is hamar a legnépszerűbb hely lett, szabadtéri színpadán pedig még nagyobb koncerteket is tudtak rendezni. Emellett számos klub működött itt, hosszú évekig túlzás nélkül a Petőfi Csarnok volt a budapesti zenei központ.

— 1986

Elindult az első magyar kereskedelmi rádió, a Danubius

Még el sem indult a rendszerváltás folyamata, de már működtek a gmk-k, a piacgazdaság azonban még távolinak, vagy soha el nem jövőnek tűnt, amikor 1985-ben osztrák üzletemberek azzal keresték meg a Magyar Rádiót, hogy – főleg a Balatonra utazó német nyelvű nyaralókra alapozva – kereskedelmi rádiót indítanának. A Danubiust végül teljes egészében a Magyar Rádió hozta össze – az első hivatalos műsorsugárzás a Balatonnál 1986 júliusában indult a 100,5 MHz frekvencián a kab-hegyi adóról, német nyelven, naponta reggel héttől este hatig. Egy évvel később már Budapesten is lehetett fogni az adót és hallani olyan aktuális slágereket, amiket az állami rádióban alig.

— 1987

Lemezt készíthetett az underground

A tatai rocktanácskozás után hat évvel mégis lejárt a moratórium (igaz közben a „Fekete Bárány” Bizottság már adhatott ki lemezt, a Trabant pedig filmzenelemezként egy kislemezt), az Európa Kiadóval elindulhatott

az addig éppen megtört előadók lemezes bemutatkozása, igaz eddigre már kellően szétzilálódott a mezőny. Mindenesetre azt már a Hungarotonnál is jól érezték, hogy valami megbomlott a szocializmuson belül.

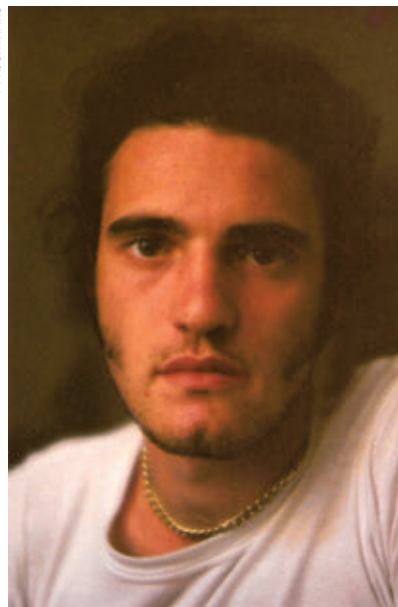

— 1988

Rocktérítő – a legkeményebb magyar rockfilm

A Neurotic-nak viszont még ekkor is csak úgy lehetett kiadványa (filmzenekazetta), hogy film készült annak frontemberéről, Pajor Tamásról. A drogokkal fűtött, balhész figura életét, koncertjeit Xantus János követte egy kamerával, és pont elkapta a frontember megterését, a Hit Gyülekezetébe való besorolását. A ritka pillanat az egyik legérdekesebb magyar zenei filmet eredményezte – és kiváló dokumentumát egy letűnt kornak.

/PAJORTAMÁS

— 1989

Megnyílt a Tilos Az Á

A rendszerváltás időszakának, az évtizedforduló budapesti undergroundjának törzshelye, 1995-ig a város egyik legfontosabb kis klubja, a másik legfontosabbal, az egy évvel korábban indult Fekete Lyukkal együtt teljesen új nézőpontot képviselt a szórakoztatásban. A kilencvenes évek alternatív zeneje ezekről a helyekről nőtt ki, a Tilos Az Á pedig még az 1991-ben startoló, szintén esszenciális Tilos Rádióknak is a szülőhelye volt.

— 1990

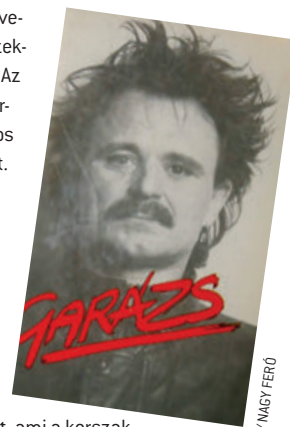
Garázs – Zenei rádióműsor tömegeknek

Nagy Feró 1988 és 1992 között vezette a Petőfi Rádióban a *Garázs* című műsort, ami a korszak legnépszerűbb adása volt, részben mert széles közönséget szólított meg emberi hangon, részben mert bemutatkozási lehetőséget biztosított számos olyan együttesnek az éterben, amelynek máskülönben esélye sem lett volna (itt startolt a Kispál és a Borz is). A felhőrepszető YEAH-ket küldő műsorvezető könyvet is kiadott a neki írt levelekből (a kiadvány szociológiai tanulmányként is forgatható), ő pedig annyira népszerű volt, hogy ekkor még politikusként is kipróbálta magát. Lehet, hogy azt nem kellett volna.

— 1991

Elindult a Bahia Music, és hamarosan a Trottal is

Pontosabban a Trottal amolyan „csináld magad!” lemezkiadóként már jóval korábban elindult, mondhatjuk, hogy az 1986-os első

/NAGY FERÓ

Pajtás daloljunk válogatással Rupaszov Tamásé volt az első magyar független kiadvány, de persze a Trottell Records-nál a cégszerű működés csak 1992-től indult meg. Egy évvel korábban kezdett a Bahia – és e két művészeti központ nagyban befolyásolta (főleg kazettakiadványaival) a kilencvenes évek alternatív zenéjét. Előbbi retrospektív kiadóként is jelentős volt, de mindkét label a legjobb, legizgalmasabb hazai előadók mentes- váráként mentett kultúrát.

— 1992

Az Andersen és a Sexepil az MTV-n

Két évvel a rendszerváltás után Budapest pezsgő, éledező, nyitott, kozmopolita, mi több, szexi városnak, bizonyos fénytörésben afféle kelet-közép-európai Kis-Amszterdamnak tűnt, ahol ráadásul már – részben a város legkülönbözőbb szórakozóhelye, a Tilos az Á környékén – feltűntek olyan zenekarok, amelyek magukban hordozták a nemzetközi relevancia lehetőségét. Kettő közülük az új Európa friss hangjai iránt is nyitott Music Televisionbe is bekerült: az egyik a nyolcvanas évek legvégén énekest váltó Sexepil (Hegyi Zoltán helyett a holland Mick Ness érkezett), a másik a magyar származású amerikaiak szülők gyermeke, David Bornstein vezette Andersen. Mindkét együttes izgalmas gitárzenében utazott, és mind a kettő feltűnt néhány klip erejéig az MTV-ben (főleg a rangos *120 Minutes* alternatív rockzenei műsorban). A nagy áttörés azonban egyiknek sem sikerült.

— 1993

Első Sziget

Az első Szigetet elnézve talán még Gerendai Károly sem gondolta, hogy ebből lesz a rendszerváltás utáni magyar popszakma legnagyobb, a nemzetközi szinten is jól látszó vállalkozása. Diáksziget volt a neve, „Kell egy hét együttlét” a mottója, Müller Péter Sziámi az

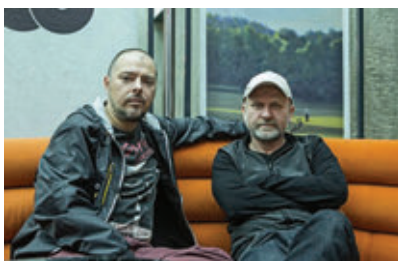

arca, két színpadon szól az alternatív zene. A következő évben Eurowoodstock lett, néhány külföldi vendéggel, 1996-tól Pepsi Szigetként működött néhány évig, és mivel mindennek el kell kezdődnie valahol, ekkor lépett fel először a Prodigy.

— 1994

Itthon is gyökeret eresztett az elektronikus zene

/ BATTÁ RÓBERT, PRIEGER ZSOLT

A hiphoppal ellentétben a hazai elektronikus zene nem volt annyira naprakész, 1987-88 körül nem kezdtek el szaporodni a house- és technólemezek, épp ezért volt fontos momentum, amikor a Liquid Limbs és az Anima (hamarosan Anima Sound System) 1993-1994 során – miközben a mainstreamben a lemezcégek nemzetközivé válása zajlott – kiadta első kazettáit és végre útjára indult a műfajok előadói szintű fejlődése itthon [a klub dj-k, élen DJ Budaival és Tommyboyjal ekkorra természetesen már terjesztették a stílust].

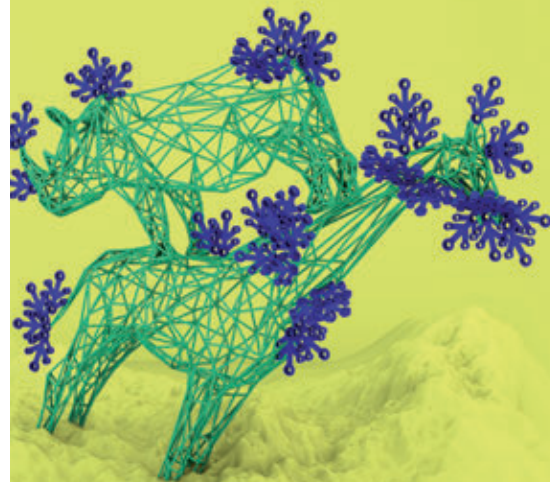
— 1995

A hazudós zenekarok áttörése

A Kispál és a Borz, a Tankcsapda és a Pál Utcai Fiúk hazudós zenekarokként elhíresült országjáró turnéja a legnépszerűbb formációkká tette az előbbi két együttest [a PUF-nak már inkább a levezetést jelentette], tesz tulajdonképpen eldöntötte azt is, hogy kik fogják meghatározni

KONCERTAJÁNLÓ

OPUS
JAZZ CLUB

2017. MÁRCIUS 25. SZOMBAT, 21:00

KORTÁRS JAZZ
CSIPETNYI ROMANTIKÁVAL
Carlos Bica & Azul (P/D/USA)

2017. MÁRCIUS 31. PÉNTEK, 21:00

JAZZ ÉS BALKÁNI
NÉPZENE
Borbély Műhely

2017. ÁPRILIS 4. KEDD, 21:00

AMERIKAI FOLK ÉS BLUES
– EURÓPAI DALSZERZŐ
Zanzinger

2017. ÁPRILIS 15. SZOMBAT, 21:00

HAGYOMÁNYTISZTELŐ
ÉS FELKAVARÓ
Dresch Quartet

1093 Budapest, Mátyás u. 8. | +361 216 7894
info@bmc.hu | www.bmc.hu

nka

a következő évtizedet – a Tankcsapda esetében évtizedeket.

1996

Az első Fila Rap Jam

A magyar rap MIKI után bő egy évtizeddel sem indult be látványosan, az undergroundban, béna felvételeken terjedt, mindenféle gyermekbetegséggel sújtva. Ezen az állapoton fordított az első igazán népszerű formáció, az Animal Cannibals, amely azóta is a műfaj legfontosabb hazai katalizátora. Fila Rap Jam néven tehetségkutatót szerveztek, amely fórumot, továbblépési lehetőséget biztosított az előadóknak és ez a folyamat végül lassan beindította a magyar hiphopot is.

1997

Megjelentek Budapest jövőhangjai

Az elektronikuszenei színtér nem kis részben DJ Tommyboy Underground Records nevű lemezboltja körül csoportosult, nem csoda, hogy ő adta ki az első műfaji válogatást is Juice Recors nevű kiadójánál *Future Sound Of*

Budapest címmel. A sokszínű kiadvány fontos origója a hazai drum'n'bass-nek is, amely a következő években nemzetközileg is érvényes szcénává fejlődött olyan zenékkal, amiket sztár dj-k pörgetnek.

1998

A Sziget szintet lépett

A Sziget a kezdeti évek fokozatos fejlődése után ekkoriban lépett szintet, 200 ezerről 260 ezerre nőtt látogatóinak száma és már nem is próbált ártatlan hippiparadicsomként tetszelegni, inkább lemorzsolta a multik logói miatt kesergőket, és helyükre bevonzott több tízezer szórakozni vágyót. A vállalkozás ekkor már nemzetközi siker, de hol volt még innen a mai, közel félmillió látogatottság!

1999

Elindult az UCMG

Széll László kiadója hamar az ezredforduló legfontosabb elektronikus zenei műhelye lett, egy ideig úgy tűnt,

sikerülhet felhelyezni a magyar zenét a nemzetközi térképre. Persze elsősorban a 2000-es Yonderboi-lemezeiről beszélünk, de Marcel is sikert aratott. Az Amorf Ördögök, a Zagar és DJ Bootsie innen indult, de Deutsch Gábor és Anima-lemezeket is kiadtak. Hogy miért lett vége idő előtt, arról eltérnek a vélemények; mindenestre győzött a *Magyar Ugar* – ez volt 2001-es válogatásuk címe.

2000

Debütált az évtizedet meghatározó hiperkarma

Bérczesi Robi nem volt ismeretlen 2000 előtt sem az alternatív színtéren. Első zenekara, a BlaBla már sokat mutatott és nagy ígéret volt, de az igazán nagy dobás, ami végleg bebetonozta a szerző helyét az ezredforduló legfontosabb dalszerzői között, a hiperkarma debütáló albuma volt. Azóta is épül – súlyos, buktatóéveken átlendülve – a máig egyik legkivételesebb életmű a hazai popban.

2001

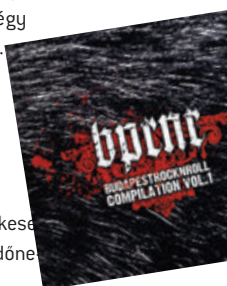
Jimmy, a (lista)király

Szomorúan indult a XXI. század Magyarországon: egy hosszúra nyúlt szilveszteri buli végén fejbe lőtte magát a Király. Zámbo Jimmy hiába volt rengeteg ember kedvence, hiába alakult ki és él a mai napig kultusza, zenéjéről a szaksajtó soha nem volt jó véleménnyel. A kilencvenes évek legtöbb lemezt eladó magyar énekesének temetésére tízezrek mentek el és természetesen összeesküvés-elméletek is szövédket halála köré. Egy másik, váratlan következmény az lett, hogy Jimmy lemezei visszatértek a hivatalos magyar hanglemezlistára. Mit visszatértek! Berobbantak: a MAHASZ-albumlista első tizenhárom helyén a király lemezei szerepeltek és ez bizony Guinness-rekord, be is került a híres nagykönyvbe, még a Q magazin is megemlékezett róla. Az meg már külön Guinness-rekord, hogy ezt a rekordot is egy magyar zenekar, a Tankcsapda döntötte meg, amikor 2013-ban olcsón újra kiadta korábbi nagylemezeit. Ekkor tizennégy album szerepelt ugyanattól az előadótól a lista első tizennégy helyén és mind a debreceni rockereké volt.

2002

BPRNR

A Budapest Rock'N'Roll egy önképzőkör lelkesedésével megszervezett baráti társaság fedőne

ve volt, melynek tagjai történetesen a Budapesten működő különféle stílusú rockzenekarok (Superbutt, Blind Myself, Hippikiller, Bridge To Solace) mentén ismerték egymást. Közös honlap, közös koncertek, közös válogatáslemezek jellemezték és a szándék, hogy valami változzon végre a hazai rock állóvizében. Ugyan egységes stílus hiányában közel sem volt színtérszerű a kezdeményezés, de máskülönben igen nagy hatással volt a következő évek fejlődésére.

2003

Kikötött az A38 koncerthajó

Az A38 nyitásától a főváros egyik legfontosabb szórakozóhelye, a legtöbb kiemelkedő külföldi fellépés helyszíne és már önmagában különleges, hiszen egy hajóra kell a Duna felett átballagni a maradandó élményért. Az egykori ukrán áruszállítóból nemzetközileg elismert, világsztárok által imádott klub lett, amely a szervezés terén rengeteg hiányosságot pótol, elsőként hozott Magyarországra addig fájóan kimaradt produkciókat és aktualitásokkal is bőven és sokszínűen látja el a koncertlátogatókat.

2004

Véget ért az első Megasztár

Ha valami tényleg meghatározta a magyar zenei közízlést, akkor a modernkori táncdal-fesztiválok, a kétezres évek tévés tehetségkutatói biztosan. Az úttörő a 2003-ban startolt *Megasztár* volt, amelynek első évada 2004-

50 MAGYAR POPPILLANAT

ben ért véget (döntősei máig a kommersz pop vezéregyéniségei: Tóth Vera, Gáspár László, Oláh Ibolya), de a 2004-es második (Caramel, Tóth Gabi), és az utána induló harmadik évad (Rúza Magdolna, Puskás Péter) is állócsillagokat termelt (akárcsak a 2010-ben startoló *X-Faktor* széria) miközben sajnos máig meghatározza, hogy a széles közvélemény mit is értsen magyar popzenén.

2005

PANKKK

Zenészek nyomására Bozóki András kultusz-miniszter elindítja a PANKKK-ot (Program a Nemzeti Kortárs Könnyűzenei Kultúráért). Támogattak vidéki klubokat, első lemezes zenekarokat; elindult az első magyar exportiroda. Bár számos irányból kritizálták a programot (miért ő nyert? miért kell egyáltalán állami pénzt adni a könnyűzenének?), az biztos, hogy más tényezőkkel együtt hozzájárult a popzenei élet élénkítéséhez. A Fidesz-kormány megszüntette; később számos elemét átvette a Cseh Tamás Program.

2006

Nemzetközi áttörések

Miközben ez az év volt az, amelyik igazi pezsgést hozott sok év pangás után a magyar gitárzenébe (erős lemezek: HS7, 30Y, Kiscsillag, Pluto, az Amber Smith vezetésével életre kelt a rövid életű hazai indie-mozgalom) és a PANKKK más területeken is azonnal éreztette hatását, 2006-ban ismét jutott fény külföldön is a magyar zenére. A Kistehén Little Cow

50/MAGYAR POPPILLANAT

néven külföldi terjesztésű lemezzel Európa és Amerika koncertszínpadait hódította, a Kerekes Band pedig a *Pimasszal* került be a nemzetközi világzenei vérkeringésbe.

— 2007

MR2 Petőfi Rádió

A 21. század magyar popzenéjére alighanem a Petőfi Rádió átalakulása hatott a legnagyobb mértékben. A teljes napi zenesugárzásra átvált

MR2 Petőfi Rádió öt-hat évig a közízlést is javította azzal, hogy a korábbiaknál jobb zenéket játszott, de talán még fontosabb, hogy az adó felnevelt egy új zenészgenerációt, hangot adott azoknak, akiknek más kereskedelmi rádiókban nem jutott hely, hogy aztán fokozatos visszanyesések után mára ismét kevesebb legyen a benne megszólaló, minőségibb magyar előadó.

— 2008

A Csík Zenekar feldolgozta a Most múlik pontosan

Az évtized slágere címre a Quimby-féle *Most múlik pontosan* pályázhat legjobb eséllyel – mégis melyik másik dalról született dokumentumfilm (Lévai Balázs rendezésében az *Engedem, hadd menjen*)? A 2005-ben némi pauza után visszatért Quimby már

akkor, az ezt a dalt is tartalmazó lemezzel eleve megnövelte ázsióját és az egyik legnépszerűbb rockzenekarrá lépett elő, de amikor a popfeldolgozásával szintén szinteket lépegető Csík Zenekar folkosította a dalt, az mindkét együttest az egekig lötte.

— 2009

A Sláger és a Danubius helyett Class és Neo

A két országos kereskedelmi rádió, a zenei közízlés két legfontosabb formálója (és/vagy követője) sokak szerint politikai paktum miatt veszítette el a frekvenciáját (később pert nyertek, hiába). A helyettük indult két adó közül 2010 után az állami hirdetések csak a Simicska-féle Class FM-nek jutottak; az MSZP-közel Neo FM 2012-ben csődbe ment. Évekig a Class egyedül uralta a mainstream popot

/ WEST-BALKÁN

– 2016-tól pedig az Orbán-Simicska háború következményeként csak állami rádiót lehet országosan fogni.

— 2010

Lo-fi hálózobapop-robbanás

Most még talán túl közel van, de egészen biztos, hogy egy-két évtized múlva is azt fogják emlegetni 2010 legmeghatározóbb történéseként, amikor néhány unatkozó fiatal a hálózobájában rossz minőségű, de bátor és őszinte dalokat vett fel, majd rakott ki az internetre, lavinát indítva el ezzel a hazai underground, alternatív zenei életben (és elindult a Recorder.hu).

— 2011

West-Balkán tragédia

A tízes évek legszomorúbb, zenéhez kötődő eseménye, a West-Balkán szórakozóhelyen a jogszabályok és szerződések be nem tartása miatt kialakult, három halálos áldozatot követelő tragédia a következő évek partijaira is nagy hatással volt. A kormány azonnal szigorította (szinte ellehetetlenítette) az ilyen bulik szervezését, majd az enyhítés hosszú távú hozadékaként jobban ellenőrizhetővé, szabályozottabbá tette a klubok és partik működését. És megjelent az első Recorder magazin.

— 2012

Megszületett a Farbwechsel

S Olbricht kazettájával elindul a Farbwechsel kiadó, amely hamarosan az „izgalmas új zenék Budapestről” típusú cikkek állandó szereplőjévé lett az angol nyelvű, meghatározó elektronikus zenei lapokban. Általában a zajos, lo-fi house-techno hibridekkel azonosítják a „budapesti hangzást”, de ennél sokszínűbb a repertoár, Route 8 táncoltatásától Imre Kiss

2017/ÁPR/08 /// 20H

ZS (US)
HORSE LORDS (US)
CLOUD BECOMES
YOUR HAND (US)

ELECTRIFY VOL.13

Trafó

50/MAGYAR POPPILLANAT

érzelmes zenéin át a 12z improvizációjáig sok minden belefért. Legtöbb zenészének volt már megjelenése saját műfajuk vezető kiadóinál.

— 2013

Rakéta fesztivál

A kezdetben még csak a hálósobák magányában és az interneten terjedő friss zenék ekkortájt kezdtek koncertképes produkciókká összeállni, majd napjainkra izgalmas, vibráló koncertélelet eredményezni Budapesten. Ebben a folyamatban a teljesen szerelemprojektként levezényelt, 2012-ben startolt, 2013-ban már látványos, majd évről-évre egyre nagyobbra növő Rakéta fesztivál roppant fontos szerepet játszott.

— 2014

Generációváltás

Ekkor kezdődött a legutóbbi generációváltás a magyar zenében. Ami ahhoz vezetett, hogy új szereplők léptek a csúcsra (Punnany Massif, Halott Pénz, Wellhello, Brains), hamarosan népszerű zenekarok szünetek meg vagy mentek hosszú szünetre (Heaven Street Seven, Isten Háta Mögött, Subscribe, Hangmás) és feltűnt egy nemzedék, ami máris meghatározza a magyar popot (a rapidfelfutást bemutató Middlemist Red, az Ivan & The Parazol, a Mary Popkids, a Fran Palermo, a Biebers, a Blahalouisiana, a Margaret Island).

— 2015

WOMEX Budapesten

A Sziget világzenei színpadának fokozatos viszszafejlésével az egyre izgalmasabb világzenei szcéná bemutatása elaprózódott. Azzal, hogy 2015-ben Budapest megrendezhette a legfontosabb ilyen típusú showcase fesztivált, nemcsak egyszerre láthatták itthon

/ MIDDLEMIST RED

50 MAGYAR POPPILLANAT

nagyon sokan, milyen sokszínű is ez a szcéna, de a hosszútávú szakmai előnyei még tovább fejleszthetik az egyébként is sikeres hazai folk- és világzenei életet.

— 2016

Elindult a BUSH

A magyar zene rég nem volt olyan egészséges állapotban, mint mostanság, így a következő logikus lépés a külföld felé nyitás – az Omega nyomdokain. A hazai zenészek el is indultak a külföldi showcase-fesztiválokra 2016-ban, de ennél sokkal fontosabb, hogy nálunk is elindult egy showcase, mégpedig a lehető leglogikusabb céllal: a BUSH megpróbálja összehozni a kelet-európai térség zenekarait, szakembereit és igyekszik segíteni egy olyan struktúra kialakításában, amelyben a térség előadói, koncertszervezői egymást erősítve tudnak terepet biztosítani – egymásnak.

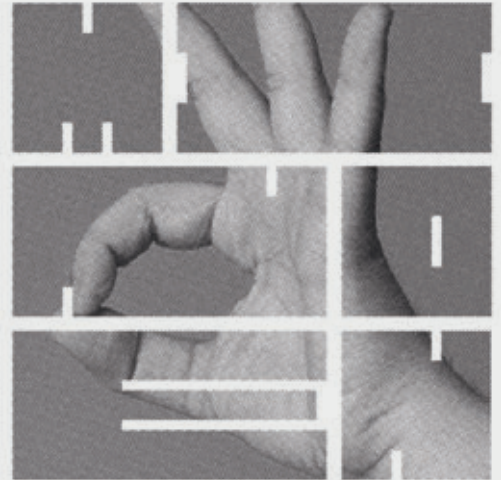
16-19 NOVEMBER 2016
**BUDAPEST
SHOWCASE HUB**
#www.budapesthublock

Elefánt MINDEN lemezbemutató

március	31.	Kecskemét, TEKA
április	08.	Dunaújváros, Galéria
április	14.	Budapest, A38
április	22.	Miskolc, Helynekem
április	28.	Eger, Egal udvar
április	30.	Pécs, PEN
május	05.	Nagyvárad, Moszkva Kávézó
május	06.	Debrecen, Roncs bár
május	19.	Szeged, Várkert
június	03.	Győr, Rómer ház

MINDEN - az új lemez mindenhol elérhető

BÉRCZESI RÓBERT (HIPERKARMA).

HIÁBA MENEKÜLÖK, ÉN SEM ÚSZHATOM MEG A BOLDOGSÁGOT.

A HIPERKARMA RÉGÓTA VÁRT VISSZATÉRŐ ALBUMA, A 2014-ES *Konyharegény* UTÁN IDÉN MÁRCIUSBAN MÁR A KORÁBBRÓL MEGSZOKOTT ÜTEMENBEN ÉRKEZETT A NEGYEDIK, A *Délibáb*. A SZOKÁS SZERINT KIMAGASLÓ DALOKKAL TELI LEMEZRŐL, A KEZDETI IDŐKET IDÉZŐ, ÖNTERÁPIÁNAK IS BEILLŐ LETISZTULTSÁGRÓL, AZ ELMÚLT KÉT ÉVRŐL ÉS AZ ALKOTÁS NEHÉZSÉGEIRŐL BESZÉLGETTÜNK BÉRCZESI RÓBERTTEL.

INTERJÚ CSADA GERGELY. FOTÓ LÉKÓ TAMÁS.

A legutóbbi lemez két és fél évvel ezelőtt jelent meg. Elmondanád, mi mindent csináltál az azóta eltelt időben?

A 2015-ös évet nagyjából regenerálódással töltöttem, emellett persze próbáltunk és a *Konyharegény* lemezt meg is turnéztattuk, de a köztes időkben nem jártam el sehova. Még tartott a gyógyszertes kezelés, és igazából akkor zuhant rám a „kinti” világ, miután kijöttem a pszichiátriáról, megjelent a lemez és elmúlt az az euforikus érzés, hogy „hurrá, véget ért a drogozás”. És most? – kérdeztem ekkor magamtól. Hogyan fogok visszailleszkedni a társadalomba? A 2015-ös évemet úgy tudnám jellemezni, hogy a társasági életem leginkább a próbákra és a koncertekre korlátozódott.

Ennek ellenére mégis viszonylag hamar megjelent az új lemez, ami sokaknak lehet örömteli meglepetés, hiszen korábban azt nyilatkoztad, hogy nehezen jönnek a dalok. 1994-ben állítottam össze az első nagylemeznyi anyagot még a BlaBla zenekarnak, és

ahogy később utána számoltam, két évente mindig összegyűlt bennem egy albumnyi dal, ezek pedig nagyrészt rögzítésre is kerültek. Volt, amelyik nagylemez fiókban maradt, vagyis nem jelentettük meg, de a rendszer mindenképpen ez volt. 1994, 1996, 1998, 2000 és 2003. Két évente mindig összeállt egy-egy új anyag. Aztán 2005-re kész lett a hiperkarma harmadik lemezének, a *Konyharegénynek* az alapja is, de mégsem jelent meg, ennek az oka pedig az volt, hogy képtelen voltam eldönteni, hogy melyik verziókat válasszam a dalok tengerjén sok demója közül. Ezzel az egy helyben topogással gyakorlatilag elveszítettem nyolc-kilenc évet. Mondanom sem kell, hogy ez volt az az időszak, amikor a leginkább rajta voltam a kábítószereken. Kemény drogokat szedtem éjjel-nappal, és a nagy bummm az volt, amikor a dizájn drogok megjelentek az életemben 2012 tájékán. Az volt az a drog, amelyik gyakorlatilag élehetetlenné tette számomra az életet, minden korábbi kábítószernél erősebb volt és attól már tényleg nem csináltam egyáltalán semmit. Miután 2013. december 29-én

bekerültem a pszichiátriára és néhány hónap alatt kitisztultam, majd visszatértem az életbe, a dalírás egyáltalán nem ment. 2014 nyarán összeszedtem azokat a kis foszlányokat, amiket a kihagyott, elveszett tizenegy évem alatt írogattam. Ebből állt össze a *Konyharegény*, ami szerintem a hiperkarma albumai közül a legkevésbé jól sikerült lemez, de nagyon örültünk már annak is, hogy egyáltalán meg tudtuk jelentetni. Utána ugye jöttek a próbák, a turné, illetve a totális lelki üresség és állandó egyedüllét. 2016 márciusában kezdtem újra a dalírási folyamatot és viszonylag rövid idő alatt összehoztam öt-hat dalt. Ahogyan minden hiperkarma-lemezre átmentettem régi, ki nem adott, meg nem jelentett dalokból dallamokat, szövegeket vagy akár kész dalokat is, úgy ez alkalommal is a fiókhoz fordultam segítségért. Elővettem három meg nem jelentett régi szerzeményt, kicsit felturbóztam őket hangszerelésben, egy-két sort megváltoztattam, de alapvetően azokat a számokat úgy, azzal a dalszerkezettel jelentettük meg, ahogy annak idején 1998-ban megírtuk és felde-

AZ EGYETLEN MAGYAR NYELVŰ

móztuk a BlaBlával. Így állt össze ez a tíz dal, egy harmincöt perces lemezanyag, amit tavaly nyáron és év végén rögzítettünk. Visz-szatértünk a régi módszerhez: a dobokat, ahogy a hiperkarma első lemezén is, nem élő dobokkal, hanem programozott, gépi alapokkal, grúvokkal vettük fel, kivéve a *Délibáb* és a *Szóbaszó* című számokat. Valószínűsítem, hogy számomra újra ez a jövő. A programozott alapokban rengeteg lehetőség rejlik, míg egy hagyományos rockzenekari dobszerkóval mindössze egy hangzást tud egy dobos produkálni, igaz, az utánozhatatlan.

Attól, hogy az elszédett dallamokkal és a programozott dobokkal visszanyúttál a régebbi időkhöz, kevésbé sűrű, direk-tebb lett az új lemez, szemben az elmúlt két albummal. Ez azért is érdekes, mert tavaly még azt nyilatkoztad egy interjúban, hogy ezen is csak ugyanolyan bonyolult, szomorú ötperces dalok lesznek.

Megváltoztak az agyamban a kémiai folyama-tok, már nem követeli az elmém, hogy olyan hadarós, pörgős, kiszámíthatatlan szerkezetű, forradalmi dalokat írjak, és én is sokkal jobban örülök annak, hogy olyan számokat játszhatok el a koncerteken, amikben sokat szerepel például a boldogság szó. Úgy érzem, hogy ez jó terápia nekem, jó érzés egyszerűbb dalszer-kezetű, közérthetőbb dalokat írni. Ez szándék is volt, és mint ahogy mondtam, megváltozott az agyamnak a kémiai háztartása, ezért pszichológiailag is úgy alakult, hogy nincs igényem a hadarásra.

Ezen túl is fontos számokra a közérthető-ség? Azt is mondtad, hogy szeretnél olyan számokat írni, amit a rádiók is játszanak.

Igen, olyanokat, amit szeretnek az embe-rek. Amire Anyukám is azt mondja, hogy na látod, kisfiám, ilyen dalokat kell írni, nem kell bonyolítani, mert az emberek azért szeretnek elmenni egy koncertre, hogy szórakozzanak, jól érezzék magukat és el tudják énekelni a szövegeket, ha éppen ahhoz van kedvük. Nekem is jót tesz, hogy velem énekelhetek, mert tíz éven keresztül gyakorlatilag csak repeltem meg hadartam.

Honnan jött az inspiráció arra, hogy újból inkább énekelj? Az Én meg az Ének szólópro-jektedben sokszor előkerülnek a népdalok, a BioRoBoT nevű duóban pedig erős Beatles-hatás érhető tetten. Közé van ezeknek a letisztultabb dalokhoz?

Szeretem az egyszerű dalszerkezeteket, a kedvenc zenekarom nekem tizennégy éves korom óta a mai napig a Beatles, ez a zenekar indított el a zenei pályán. Nagyon boldog

vagyok, hogy nincs már meg bennem az a megfelelési kényszer, hogy megmutassam, hogy én aztán mennyire ki tudom tágítani a dalforma határait, és egyre kevésbé sze-retnék a zenészsakmának játszani, egyre inkább azt szeretném, hogy a közönség számára befogadható számokat írjak. És tényleg sokkal jobb úgy hazamenni egy kon-cert után, hogy nem az van a fejemben, hogy „szépen lassan mindenünk leépműl”, hanem az, hogy boldogság van és még én, aki ennyire menekülő előle, még én sem úszhatom meg ezt a boldogságot.

És hogy tetszett anyukádnak a *Boldog még című dal*? A lemezpremierhez fűzött kommentárban azt mondtad a Recordernek, hogy azt a számot kifejezetten neki írtad, miután megkért rá, hogy írj már valami jó kis dúdol-ható, fülbemásható dallamot.

Igen, így történt. Azt kérte, hogy írjak egy olyan dalt, amiben egyszerű akkordok van-nak és énekelhető a refrénje. A dallamot ott helyben megírtam és elénekeltem neki, ő azt mondta rá, hogy jó, bár szerinte valamire hasonlít, de ezen kívül nincs vele különösebb gondolja, sőt, lehetne még egyszerűbb. Erre a dalra mondhatnám azt, hogy tényleg a szívemből szól.

Ugyanott azt is mondtad, hogy ne keressünk üzenetet a szövegekben, de kettőnél kiemel-ted, hogy itt azért tudatosság van. Az egyik az említett *Boldog még*, a másik pedig a *Jó végre*, aminek a harmadik verzéjében ott van az üzenet, mégpedig egy elég erősen közéleti, már-már politikus üzenet. Ez tudatos volt? Egyáltalán nem volt tudatos, de van benne egy olyan rész, ami ilyen „felemelt mutatoujjas prófécia”-ként hathat. Ezt a próféta-énemet amúgy a kijózanodásomkor kicsit leültettem, hogy nyugodjon meg, pihenjen egyet, de ez a versszak tényleg hordoz valamilyen üzenetet, viszont abszolút nem direkt módon, vagyis az írása közben nem volt meg bennem, hogy hú, most aztán nagyon el akarok mondani valamit. Egyedül a *Boldog még* az, aminél ez volt a cél. (*mosolyog*)

Ez azt jelenti, hogy távol tartod magad a közéleti vonatkozásoktól? Nem akard a dalaidban ezt megjelentetni?

Egyáltalán nem. Annak a híve vagyok, hogy ne üsse bele az orromat olyan dolgokba, amikhez egyáltalán nem értek és nem is érde-kelek. Lehet, hogy ez botránnyos hangzik, de én életemben nem voltam még szavazni és nem is tervezem, hogy valaha elmegyek. Ezt inkább rábírom azokra, akik figyelemmel követik a közéleti eseményeket.

Visszatérve a *Jó végre* című dalra, annak ellenére, hogy komorabb a szövege, a countrys, hegedűvel tarkított hangszerelés ellensúlyozza azt. A hegedű pedig nagyon erősen jelen van az egész lemezen. Miért?

Ez onnan jött, hogy az Én meg az Ének projektnek volt egy műpás fellépése, amihez szükségünk volt egy hegedűsre, aki majd a népdalos blokkban húzza velünk a muzsikát. A projektben vendégként, zongorán közremű-ködő Koltay Kurszán segítségével olyan kiváló hegedűst sikerült találnunk Vucurevic Elvira személyében, hogy a koncert után rögtön szóltam neki, hogy mindenképpen szeretném, ha a hiperkarmában is szerepelne, koncerte-ken és lemezen is egyaránt, mert csodálato-san szépen játszik, mindenféle sallang nélkül, pontosan úgy, ahogyan én is eldúdolnám az adott hegedűdallamot. Ezért hívtuk meg Elvi-rát a zenekarba, aki elfogadta a felkérést, ami nagyon nagy öröm számomra, mert koncerte-ken is jól működik a dolog és nagyon sok dalt feldobott, például az említett *Jó végrét* is. Azt hozzátenném, hogy már az első lemez idején is mondta nekem valaki, már nem emlékszem a nevére sajnos, de igaza volt, hogy a dalokban, amiket írok, az az érdekes és furcsa, hogy míg a zenék vidám hangulatúak, addig a szövegek meglehetősen súlyosak. Valóban van bennem egy ilyen kettősség, az egyik ellensúlyozza a másikat.

Amióta volt a visszatérő koncert 2014 végén, elég sok mindent csináltál. Hiperkarma-turné és -koncertek, megjelenést most a negyedik lemez, csinárod a BioRoBoTot, volt az RTL klubon a *Szelfi* című műsor, amiben részt vettél, meg ott van az Én meg az Ének is. Van egyfajta belső igényed arra, hogy valami kreatív folyamatban mindig benne legyél?

Én ezt teljesen máshogy látom a saját szemszögemből. Én úgy érzem, hogy nagyon lusta vagyok. Nagyon keveset dolgozom. Igaz, hogy vannak próbák, koncertek, meg a BioRoBoTtal is jelentettünk meg dalokat, és itt az új hiperkarma-lemez is, de ezen kívül én semmi mást nem csinállok. Van egy héten egy próba, egy BioRoBoT-ülés, egy hiperkarma-koncert és a hét többi részében gyakorlatilag filmeket nézek és eszem. Az aktív éjszakai élet számomra véget ért, már nem, vagy csak nagyon ritkán járok el italozni, mivel nincs rá igényem és nincs hozzá kedvem se. Ha minden nap csak egy órát gyakorolnék, gitároznék, énekelnék, akármit, akár csak feldolgozásokat, ha éppen nincsen ihletem, már akkor sokkal elégedettebb lennék, és jóval előrébb tartanék, mert ha egy ember, aki dalokat ír, naponta leg-alább egy órát gitározással tölt, abból előbb-utóbb nyilvánvalóan kisül valami.

A GIANT SAND KÉT JELENLEGI, A CALEXICO EGYKORI TAGJAIT (VALAMINT BOB DYLAN DOBOSÁT) TÖMÖRÍTŐ XIXA AZ ARIZONAI TUCSON SAJÁTOS ZENEI SZÍNTERÉBŐL IS KIEMELKEDIK. A SAJÁT MEGNEVEZÉSE SZERINT SIVATAGI NOIRT JÁTSZÓ ZENEKAR STÍLUSÁBAN OTT KAVAROGNAK A LATIN RITMUSOK, AZ IDŐTLEN DESERT BLUES, A CHICÁK ÉS A GRINDHOUSE-FILMEK HANGULATA – NÉMI PSZICHEDELIKUS ROCKKAL NYAKON ÖNTVE. MÁRCIUS 26-I KONCERTJÜK (DÜRER KERT) ELŐTT A KÉT ALAPÍTÓVAL, GABRIEL SULLIVANNAL ÉS BRIAN LOPEZZEL BESZÉLGETTÜNK.

INTERJÚ KOLLÁR BÁLINT.

Született tucsoniként mikor éreztétek először, hogy a térségnek van egy különleges varázsa?

Gabriel: Születésünk óta érezzük, azt hiszem.

Hogyan fedeztétek fel magatoknak a chicákat?

Brian: Volt egy válogatáslemez, a *Roots Of Chica*, ami kézről kézre járt a baráti körünkben, az volt az első találkozásunk a stílussal és hamar eldöntöttük, hogy mi is ilyen zenét akarunk játszani. Alapítottunk egy feldolgozászenekart, a Chica Dustot, amivel csak klasszikusokat játszottunk. Aztán persze elkezdtünk saját számokat írni, amik azért szintén erősen táplálkoztak ebből a folklórból. Eltelt öt-hat év, most pedig itt tartunk – a Chica Dustból XIXA lett.

Gabriel: Régóta ismerjük már egymást. A Chica Dust megalakulásakor még csak négyen voltunk, a tagok jöttek-mentek, de hamar megvolt a jelenleg is zenélő hat fő. Ekkor éreztük azt, hogy minden a helyére került.

Számomra a XIXA egyik fő jellemzője, hogy az egészet átszövi egy nagyon jellegzetes esztétika, ami kiterjed a klipeken át a koncertek díszletétől a borítókig mindenre.

Gabriel: Szerintem Briannel egy jó ideje már erre tartottunk, csak nem fogalmaztuk meg magunknak. De az már az első XIXA-dalok után nyilvánvaló volt, hogy a zenénknak van egy nagyon sajátos esztétikája, a hangzásunk nagyon „vizuális”. Szóval hamar bevontuk az egyik kedvenc művésznünket, Daniel Martin Diazot, aki tökéletesen megértette, mit szeretnénk, mi a banda lényege és segített felerősíteni az egészet átszövő titokzatos kultuszérzést.

A lemez borítója pedig egyfajta kiindulópontja lett annak, amit élőben csinálunk. A XIXA esztétikája tökéletesen tükrözi a sötétebb, rejtettebb oldalát az otthonunknak, a gyökereinknek és a zenénknek.

Meséljete az utóbbiról!

Gabriel: Úgy képzeld el, mint a sivatagot – csak kifordítva.

A XIXA mellett játszottatok még a Caalexicoval is és tagjai vagytok a szintén helyi altrockos/altcountry's Giant Sandnek. Mit gondoltok, mennyire hat ki ez a zenétekre?

Brian: Úgy öt-hat éve játszottunk a Giant Sandben is. Howe Gelb (*a zenekar alapítója – a szerk.*) olyan volt számunkra, mint egy mentor. Nemcsak arra tanított meg minket, hogy hogyan vezessünk egy zenekart, hanem arra is, hogyan tudjuk a legtöbbet kihozni magunkból és a másiktól. Nem csak zenei értelemben köszönhetünk sokat neki. Persze arra is rájöttünk, hogy mit nem akarunk csinálni. Tényleg nehéz megfogalmazni, mennyire fontos tapasztalat mindkettőnk számára a Giant Sandben eltöltött idő. Azt hiszem, nyugodt szívvel mondhatjuk, hogy e nélkül nem lennénk olyan jó zenekarvezetők, mint amilyenek most vagyunk.

Hogyan jött a Tinariwen-taggal, Sadam Iyad Imarhannal közös kollaboráció ötlete?

Gabriel: Sadamot is a Giant Sand révén ismertük meg. Úgy 2015-ben több olyan fesztiválon játszottunk, ahol a Tinariwen is fellépett, így ismerkedtünk meg velük. Sehogy nem tudtunk kommunikálni egymással, de amikor előkerültek a gitárok és elkezdtünk játszani, hirtelen mindenki elmosolyodott. Az utolsó ilyen alka-

XIXA. **SIVATAG, CSAK KIFORDÍTVA.**

lommal egész nap a backstage-ben ültünk a menedzserükkel és megtudtuk tőle, hogy a banda hamarosan Phoenixben koncertezik. Ekkor találtuk ki Briannel, hogy Sadam játszhatna az egyik számban. Egy klasszikusabb, akusztikus dalt képzeltünk el. Szóval úgy egy héttel később leautóztunk hozzájuk, találtunk egy csendes szobát a fesztivál területén és második nekifutásra már fel is vettünk mindent. Nagyon gyors és nyers volt az egész folyamat, pont ahogyan szeretünk dolgozni.

Közös a két zenekarban a törekvés, hogy megzenésítsétek a környezeteteket.

Brian: Szerintem vannak a világon olyan helyek, amelyek úgymond rád erőszakolják magukat. A sivatag, a maga klímájával és tájaival... próbálhatod ellökni magadtól vagy nem azzá válni, de a sivatagi táj egy olyan agresszív és alattomos környezet, ami elől nem lehet elmenekülni. Egyszerűen kihat arra, aki vagy és amit alkotsz. Mindegy, hogy a Szahara vagy a Sonora-sivatag, a részeddé válik.

A biográfikában azt írtátok, hogy a tucsoniak számára a latin zene nagyon meghatározó, meséljetek erről!

Brian: Tucson csak tizenöt percre van a mexikói határtól, szóval a lakosok közül sokaknak vannak dél-arizonai vagy mexikói gyökerei, engem és Gabrielt is beleértve. De az egyik tag például Agua Prietából származik. Mexikói és latin zenét hallgatni annyira természetes volt, mint a mexikói-amerikai gasztronómia, művészet és így tovább, része az identitásunknak. Normális számunkra, mint a Coca-Cola.

A ÉS A broadway.hu BEMUTATJA:

TANKCSAPDA

A R É N A
2017. ÁPR. 28.

JEGYEK KAPHATÓK: A BROADWAY JEGYIRODÁKBAN. TELEFON: 06-1/ 340-40-40, 06-1/ 780-0-780
WWW.TANKCSAPDA.COM | WWW.FACEBOOK.COM/TANKCSAPDA

SONY

jegy.hu

DEÁK KRISTÓF.

A 34 ÉVES, FRISS OSCAR-DÍJAS RENDEZŐ UGYAN ZENÉSZNEK INDULT, ZONGORÁZOTT ÉS EGY KOCKÁS FÜLŰ NYÚL NEVŰ GIMNÁZIUMI ZENEKARBAN BASSZUSGITÁROZOTT IS, DE AZTÁN ELSODRÓDOTT A FILMEZÉS FELÉ, 2006-BAN DIPLOMÁZOTT A SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEMEN, MAJD LONDONBAN VÉGZETT RENDEZŐI MESTERSZAKOT. *Mindenki* CÍMŰ, ISKOLAI ÉNEKKARRÓL SZÓLÓ KISJÁTÉK-FILMJÉVEL A FEBRUÁRI LOS ANGELES-I DÍJKIOSZTÓN FELÉRT A SZAKMA EGYIK CSÚCSÁRA.

FOTÓ NICHOLAS LACLAIR.

Mi a legkorábbi emléked?

Nagypapáméknál egyik késő este felébredtem és kimásztam a kiságyból. Benyitottam a nagyszobába, és a sötétségből kilépeve arcon vágott a sok fény. Kérdeztem, hogy mi ez a furcsa érzés, mintha csikíznék a szememet. Mondták, hogy káprázik a szemem.

Mi volt a gyerekként elkövetett legnagyobb hülyeséged?

Nagyon megjött az önbizalmam a játszótéren, mígnem elvitettem egy fogást a mászóka tetején és négy métert zuhantam a hátamra. Három percig nem kaptam levegőt, azt hittem, megfulladok.

Ha visszamehetnél az időben, milyen tanácsot adnál a tinédzserkori önmagadnak?

„Nem elég az ötlet, meg is kell írni elejétől végéig azokat a számokat.”

Mit jelent számodra a testvér fogalma?

Nem egy elvont fogalom: a két húgomat, Emesét és Borit.

Mit jelent számodra az újrakezdés?

Párszor megesett már: váltottam karriert – bár egy ideje már csak a filmszakmán belül –, országot többször is. Sosem könnyű, de mindig annyit tanul az ember belőle.

Te miben hiszel?

Abban, hogy minden ember az empátia képességével születik, és ha nem ölik ki belőle, képes átérezni és átélni egy másik ember fájdalmát vagy örömet.

Mit tekintesz küldetésednek?

Azt, hogy olyan ember tudjak maradni, akivel szóba állnék, miközben egyre nagyobb szabású terveket valósítok meg.

Mi motivál a legjobban az életben?

A szépség – ami persze jöhet sötét, borzongató vagy keserűdes irányból is.

A magyar nép nem politikára termett, igaz vagy hamis?

Ha nem lenne igaz, akkor vajon politizálnánk ennyit, minden második mondatunkkal?

Miért fontos a politikai szerepvállalás?

Miért, fontos?

Mi a legnagyobb eredményed?

Türelmes vagyok.

És a legnagyobb bűnöd?

Szétszórt vagyok és késős, de nagyon.

Kedvenc káromkodásod?

„Hogy a bögötökbe hegesztett teszkógazdaságos k*rvaannyát neki!” – de sajnos még nem volt alkalmam használni.

Hány kávé egy nap?

Minimum kettő.

Mit énekelsz a zuhany alatt?

Inkább a kocsiban szoktam. Például az *Are You Gonna Be My Girl*-t (*a JET dala – a szerk.*).

Vinyl vagy cd?

Cd.

Melyik koncert volt rád a legnagyobb hatással?

Amikor a Muse először járt Magyarországon, az nagyot ütött. A szigetes Jovanotti volt a legefórikusabb.

Kedvenc három lemezed?

Kispál és a Borz: *Bálnák, ki a partra*, Gershwin: *Kék rapszódia (Prágai szimfonikusok)*, The Prodigy: *The Fat Of The Land*.

Rádió vagy tv?

Rádió, mindörökké.

Tévéműsor, amit nem hagynál ki?

Csak fikciós tévéműsort nézek. Sorozatok vannak, például ki nem hagynám a *Rick and Morty* következő évadát.

Film, ami a legnagyobb hatással volt rád?

Macskafogó!

Melyik könyv volt rád a legnagyobb hatással?

Kurt Vonnegut: *Macskabölcső* és Füst Milán: *Éz mind én voltam egykor*.

Kivel szeretnél közös fotót magadról?

Meryl Streepel, mert majdnem összejött, de mégsem.

Félig tele, vagy félig üres a pohár?

Félig tele!

Magyarnak lenni annyi, mint...

... érteni, amit a hátad mögött mondanak rólad a londoni metróban.

A boldogság...

... egy többezer méter magas hegyről óceáni naplementét nézni, és nem gondolni egy percig sem a munkára.

A szeretet...

... annak felismerése, hogy a másik is kábé ugyanazt éli át, amit te, és ő is szeretné, ha valaki megdicsérné, hogy milyen bátran viseli.

A szerelem...

... Lux Elvira szerint a szexuális vágy romantizált változata.

A tehetség...

... képesség arra, hogy lelki törés nélkül újra és újra és újra elrontsd, egészen addig, míg végre jól sikerül.

A legféltettebb kincsem...

... mondhatnám, hogy a laptopom, de az csak a rajta lévő munkaanyagok miatt. Az egyetlen tárgy, amitől tényleg nem szívesen válnék meg, az a jeggyűrűm.

Utoljára akkor sírtam, amikor...

... elbúcsúztam a Nagypapámtól.

Mi történik velünk, amikor meghalunk?

Sokan megsíratják azt, ahogyan csak mi ismertük őket.

Mondj valamit magadról, amit még soha nem árultál el egyetlen interjúban sem.

Félek a fodrászoktól.

27.

MŰVÉSZETEK

VÖLGYE

2017

07.21-07.30

TALIÁNDÖRÖGD

KAPOLCS

VIGÁNTPETEND

KONCERTEK, ÚJCIRKUSZ, HANGVERSENYEK, FILM, SZÍNHÁZ,
TÁNC, KIÁLLÍTÁSOK, GYEREKPROGRAMOK, ZÖLD PROGRAMOK

NOUVELLE VAGUE (FR) • DELUXE (FR) • PINK MARTINI (USA) • BUDAPEST BÁR • LACKFI JÁNOS
FASSANG LÁSZLÓ • MÁCSAI PÁL • CSÍK ZENEKAR • HIPERKARMA • FIREBIRDS ÚJCIRKUSZ
HOBO • LOVASI ANDRÁS • HARCSA VERONIKA - GYÉMÁNT BÁLINT FEAT. NILS WOGRAM (D)
KISCSILLAG • NAPRA • JÓNÁS VERA EXPERIMENT • TÓTH KRISZTA • BOHEMIAN BETYARS
ÓBUDAI DANUBIA ZENEKAR • ORLAI PRODUKCIÓ • HELLO WOOD • IRIE MAFFIA • SZALÓKI ÁGI
MODERN ART ORCHESTRA • MALEK ANDREA • 30Y • SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM
KOMOLYZENE GYEREKEKNEK • IVAN & THE PARAZOL • SHAI MAESTRO TRIO (IL) • PALYA BEA
GRYLLUS VILMOS • NÉZŐMŰVÉSZETI KFT. • RANDOM TRIP • DÉS ANDRÁS • RÁKÁSZ GERGELY
MOMENTÁN TÁRSULAT • KALÁKA • SENA • MAGASHEGYI UNDERGROUND • MARY POPKIDS
MÜLLER PÉTER SZIÁMI • FERENCZI GYÖRGY • RINGATÓ • PÉTERFY BORI & LOVE BAND • PARAFÓNIA
MIDDLEMIST RED • BUDAPEST VOICES • FÁBIÁN JULI & ZOOHACKER • VARRÓ DÁNIEL
BÁBSZÍNHÁZ • ANNA AND THE BARBIES • SZENT EFRÉM FÉRFIKAR • VÁCZI ESZTER ÉS A QUARTET
KARAVÁN FAMILIA • ENSEMBLE SOSPIRI • BOGNÁR SZILVIA • SZALONNA ÉS BANDÁJA
ARANSZAMÁR SZÍNHÁZ • PÓKA-TÁTRA REGENERÁCIÓ • PÉLY BARNÁ • SZIRTES EDINA MÓKUS
KELEMEN BARNABÁS • CONCERTO BUDAPEST • QUIMBY • MAGYAR NEMZETI TÁNCEGYÜTTES
SÁRIK PÉTER TRIÓ • SZABÓ BALÁZS BANDÁJA • HEGEDŰS ENDRE • KELLER KVARTETT
DUDA ÉVA TÁRSULAT • MANNA PRODUKCIÓ • DOLÁK-SALY RÓBERT • KEREKES BAND
KÉKNYŰL HAMMOND BAND • KAPOSVÁRI EGYETEM MŰVÉSZETI KAR • PALÁNTA SZÍNHÁZ
MARGARET ISLAND • MALADYPE SZÍNHÁZ • NEMZETI SZÍNHÁZ • BUDAPESTI VONÓSOK
SZABÓ T. ANNA • SEBŐ-EGYÜTTES • VIRTUÓZOK • PARNO GRASZT • ILLÉNYI KATICA
SEBESTYÉN MÁRTA • ZUBOLY • BEREGSZÁSZI MAGYAR SZÍNHÁZ • BARABÁS LŐRINC QUARTET

LÉGY RÉSZE TE IS A LEGNAGYOBB HAZAI ÖSSZMŰVÉSZETI FESZTIVÁLNAK • A MŰSORVÁLTOZÁS JOGÁT FENNTARTJUK

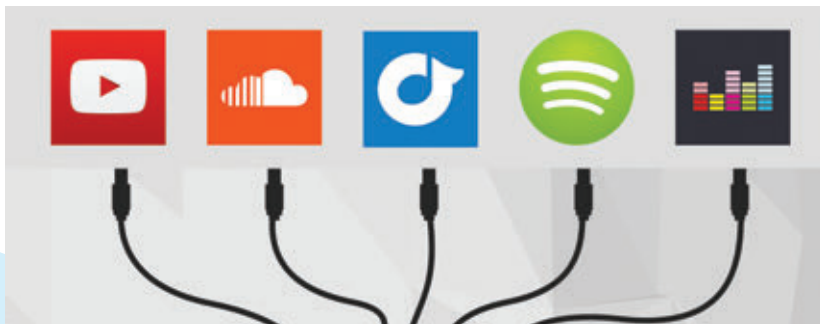
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ ÉS JEGYVÁSÁRLÁS: WWW.MUVESZETEKVOLGYE.HU
KÖVESS MINKET: FACEBOOK.COM/MUVESZETEKVOLGYE

100 MILLIÓ EMBER FIZET A STREAMINGSZOLGÁLTATÓKNAK.

A ZENE MÁR CSAK CSALI?

TÚLLÉPTE A BŰVÖS SZÁZMILLIÓS HATÁRT AZOK SZÁMA, AKIK HAJLANDÓAK PÉNZT ADNI A STREAMINGSZOLGÁLTATÁSOKÉRT. ÉKÖZBEN A LEGNAGYOBB ILYEN CÉG, A SPOTIFY MÉG MINDIG VESZTESÉGES. A ZENEIPAR VISZONT ÖRÜL A TIZENÖT ÉV UTÁN ÚJRA NAGYOT NÖVŐ BEVÉTELEKNEK. CSAKHOGY A BEFEKTETŐ GIGACÉGEK EGYRE INKÁBB CSAK CSALIKÉNT TEKINTENEK A ZENÉRE.

RÓNAI ANDRÁS.

100 MILLIÓ EMBER FIZET, ÉS JOBBAN MEGY A STREAMING, MINT A YOUTUBE

A streamingszolgáltatók előfizetőinek száma 2016 végén meghaladta a 100 milliós lélektani határt. Ed Sheeran januári „visszatérő” számát az első nap többen hallgatták meg a Spotify-on, mint a YouTube-on. (Lapzártakor a YouTube-on kicsit jobban áll, de azért, mert lett klipje is.) A BuzzAngle már 2016 nyarán azt közölte, hogy Amerikában több zenét hallgattak (audio) streamingeléssel, mint a YouTube-on.

A százmillió szép kerek szám, de nem biztos, hogy sokat jelent. Ám jól illusztrálja, mennyire másként néz ma ki a zeneipar, mint egy éve – írja az adatot közlő MIDiA Research elemzője, Mark Mulligan. Nemrég még arról szólt a legtöbb cikk, hogy az előfizetési modellnek komoly felső korlátja van. A cd-korszak csúcán évi átlag 65 dollárt költött egy-egy amerikai zenére, kizárt, hogy a kb. kétszer ennyibe (havi 9,99 dollárba) kerülő előfizetést valaha ki fogja fizetni az elvakult zenerajongókon kívül más is – szölte az érv. Másfelől a lelkesek (köztük a veszteségeit magyarázó Spotify) azt mondták, hogy az üzleti modell akkor fog működni, amikor elég nagy lesz a streamingelők tábora. Mondjuk 100 millió előfizetőnél.

A streamingbevételek növekedésének köszönhető, hogy 2016-ban akkorát nőttek a kiadók globális bevételei, amire 15 éve nem

volt példa: 7%-ot a MIDiA adatai szerint. A hírek nemcsak a zeneiparon belül hoztak lázba sok mindenkit: egyre több külső befektető kezd érdeklődni a korábban elátkozottnak tűnő iparág iránt. Elhalkult az elégedetlenkedés is, pedig emlékszünk még a rendszeres panaszokra, hogy xy ennyi milliós streamingelésért csak annyi párszáz dollárt kapott.

ÚJ ELŐADÓK HELYETT ÚJ DALOK

Azt, hogy néhány nagy kivétellel – például a német vagy a japán piac – a globálisan már tényleg a streaming a domináns, nem csak ipari, technikai fejlemény, hanem magára a zenére is hatással van.

Át- vagy inkább visszakerült a hangsúly az albumokról az egyes dalokra. Egy új előadó egyre inkább úgy tud befutni, ha egy száma felkerül egy népszerű playlistre. A szolgáltatók pedig nagyon tolják a playlistjeiket, részint mert ezek különböztetik meg őket a többiektől (akik ugyanazt a katalógust kínálják ugyanannyiért); részint ezekkel célozzák azokat a hallgatókat, akik nem akarnak a számukra ismeretlen zenék döbbenetes méretű tárházában maguk keresgélni.

Ebből az következik, hogy hiába lehet gyors sikert elérni egy jól eltalált, jó helyre került dallal, magának egy új előadónak a befuttatása most már 2-3 helyett 5-6 évbe telik –

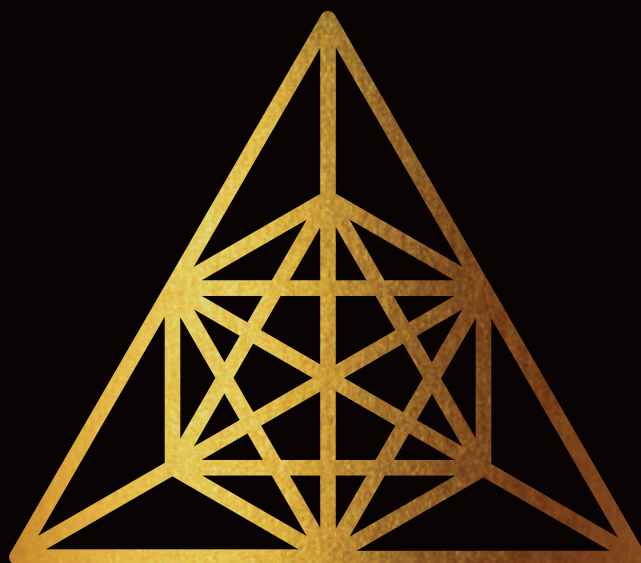
a One Direction menedzsere, Will Bloomfield szerint (itt tehát a mainstreamről van szó). A megfajtás általában az, hogy az előadót a „története” teszi érdekessé, ez veszi rá a hallgatót arra, hogy plusz erőfeszítést tegyen (akár két-három kattintást!), miután egy playlisten belefut egy dalba. A kiadók egyre többen beszélnek arról, hogy ez az új szerepük: történeteket raknak össze és tálalnak. Meg persze vannak megfelelő kapcsolataik a befolyásos playlistekhez.

NEHOGY MEGINT CSAK A LEGNAGYOBBAK MARADJANAK

A növekedés nem feledtetheti, hogy a Spotify a legutóbbi nyilvános adatok szerint még mindig veszteséges. Sokan vannak, akik még mindig fenntarthatatlannak tartják az üzleti modelljüket; főként a katalógusuk jogosításáért cserébe a bevételek túlnyomó részét (kb. 70%-át) követelő major kiadókra mutogatnak.

Ha ez nem változik meg, annak az lehet az eredménye, hogy azok a szolgáltatók maradnak meg, amik mögött ott áll egy óriáscég, amelynek megéri egy ún. *loss leader*t működtetni. Ez azt jelenti, hogy maga a szolgáltatás veszteséges, viszont bevonzza a fogyasztókat, akik aztán más termékek megvásárlásával ezt ellensúlyozó profitot termelnek. Az Apple számára pont így működött sokáig az iTunes-iPod páros, illetve az Amazon 2016 őszi elindított Music Unlimited szolgáltatása is, amely az Amazon Prime vonzerejét növeli.

Ám nem túl biztató a jövőképe, ha a zene új „kapuőrei” a zenére csak csaliként tekintő gigacégek – figyelmeztetnek erre többen is, például éves összefoglalójában az amúgy sok területen, még a kazetta-, sőt cd-eladásokban is erősítő Bandcamp.

2. ARTHUNGRYDÍJ

Fotó & Film

Hamarosan!

ARTHUNGRY

A hazai kreatív közösség.

arthungry.com

KOLLEKTOR

OROSZI IVÁN KONCERTPLAKÁTJAI.

KOMOLY KÜLDETÉSTUDAT LETT BELŐLE.

VALÓSZÍNŰLEG OROSZI IVÁNÉ A LEGNAGYOBB MAGYARORSZÁGI KONCERTPLAKÁT-GYŰJTEMÉNY. A M.Á.K. ÉS SOKOL-403 NEVŰ EGYKORI, VALAMINT A ROMANES NEVŰ JELENLEG IS AKTÍV PUNKROCKZENEKAROK FRONTEMBERÉ A MUSICLAND LEMZSBOLT VEZETŐJE, DE Ő INDÍTOTTA EL A LEMEZPIAC NEVŰ HAVI RENDSZERESSÉGŰ LEMZSBÖRZÉT IS. SŐT, AZ *Ez egy ilyen kor...* NEVŰ WEBARCHÍVUMNAK IS TÁRSALAPÍTÓJA, AMI MÁR KONCERTPLAKÁT-GYŰJTÉSI SZENVEDÉLYÉT IS FELVILLANTJA. TÖBB ÓRÁN ÁT NÉZTÜK VÉGIG ELKÉPESZTŐ KOLLEKCIÓJÁT ÉS MOST FELTÁRJUK ANNAK HÁTTÉRÉT.

INTERJÚ DÖMÖTÖR ENDRÉ. FOTÓK KOMRÓCZKI DIA.

Melyik volt az első plakát, amit láttál?

Az első plakát, amit fel tudok idézni, az most is a gyűjtemény darabja. Ez egy Nashville Teens-villamosplakát (*kisméretű plakát, a villamosok hirdetőire méretezték a hatvanas évektől – a szerk.*), ami apámtól került hozzám. Neki volt egy-két relikviája a hatvanas évekből. Ez volt az első plakát, amit valaha láttam. Az első igazi, nagyméretű plakátok viszont már azokhoz a zenekarokhoz köthetők, amiket fiatalként szerettem.

Hogyan indult a gyűjtés?

Úgy, hogy ezeket a kedvenc előadós koncertplakátokat kezdtem gyűjteni, gondoltam, majd kirakom őket a szobámba. Végül egy kivételével egyik sem került fel a falamra. Még ekkor, a kezdetekben lett valamiért egy Alvin Lee-plakátom, ami mára már sajnos eltűnt, de arra emlékszem, hogy ez sokáig a szekrényem mögött volt, mert terveztem, hogy egyszer majd kiteszem.

Melyik volt az egy kivétel, amit kiraktál?

Az Jean-Michel Jarre első magyarországi, 1993-as népstadionos koncertjének plakátja volt. Ebből szereztem egy gigantposzter méretűt, amit nem lehetett nem kirakni.

A szoba falának díszítésén túl mi motiválta kezdetben a plakátgyűjtést?

Az egész talán inkább a koncertjegyekkel kezdődött. Volt egy barátom, aki ha valakivel elment moziba, elrakta a jegyeket, amelyeket a mai napig őriz. A jegyek hátuljára ráírta, hogy kivel nézte meg az adott filmet. Ezt látva fogalmazódott meg bennem, hogy mivel baromi sok koncertre járok, én is elkezdhetném gyűjteni a jegyeket. Hozzá kell tennem, hogy a koncertjegyek ekkor még szépen kidolgozottak voltak, jól néztek ki. El is kezdtem féltetni a belépőket, majd ehhez kapcsolódott a plakátgyűjtés gondolata. Az első perctől tudatosság volt ebben, hiszen ezeket emlékként kezdem el gyűjteni, nem azért, hogy egyszer konkrét gyűjteményem lesz belőlük. Az első időkben

ezért csak azoknak a koncerteknek a plakátjaira fókuszáltam, amelyeken ott voltam, majd ezután jött az a korszak, amikor azt mondtam, hogy oké, most már bármi jöhet.

Mikor indult ez a gyűjtés?

A kilencvenes évek elejére tehető. Jártam a Lyukba, a Tilos az Á-ba, de nem jutott eszembe ilyen helyek plakátjait elrakni. A nagyokra, főképp a külföldi előadók magyarországi koncertjeire figyeltem.

A magyar plakátokat később kezdted el becsatornázni a gyűjteménybe?

Igen, az már a tudatos gyűjtés hozadéka. Első körben engem a magyarországi külföldi koncertek érdekeltek. Egyébként a mai napig is ezt gyűjtöm leginkább, és ma már mind audio, mind video formájában és adatként is igyekszem megszerezni őket. Ezeket dokumentálom. De a kétezres évek elején találkoztam a magyar zenekarok hetvenes évek elejéről származó gyönyörű koncertplakátjaival és ekkor már nem volt kérdés, hogy ezt a gátat áttörtem. Akkor elkezdtem gyűjteni a magyarokat is.

Ekkoriban kezdted el ténylegesen vadászni is régi plakátokra?

Igen, de úgy, hogy az aktuális koncertek plakátjait továbbra is gyűjtöttem. Különben ma már nehezebb gyűjteni, régen ez könnyebben ment. Meg persze nekem szerencsém is volt, hiszen anno az egykori Felszabadulás térnél lévő Music Mix Jegyirodában dolgozott anyukám egyik régi munkatársa, így onnan nagyon sok mindent el tudtam hozni és direkt féltretek nekem eredeti, nem használt plakátokat. Ma már nehezebb egyetlen helyről beszerezni

MAGYARORSZÁG LEGSZEBB,

mindent, bár van olyan szervező, aki mindig félretesz nekem egy-egy pluszpéldányt.

A tudatos gyűjtés kezdetekor kítúztél magad elé olyan célt, hogy begyűjtsd az összes olyat is, amelyeken nem voltál ott?

Persze, ez egy örök cél marad. Elsősorban az, hogy egy helyen legyen az összes olyan magyarországi koncert plakátja, amelyet külföldi előadó adott. Mondjuk hála istennek ott nem tartok, hogy ezt teljes elszántsággal csinálnám, mert abba valószínűleg beleőrülnék.

Hogyan gyarapszik a gyűjtemény?

Rendszeresen figyelem, szemlézem azokat az oldalakat, ahol ilyesmik feltűnhetnek. Két olyan antikvárium is van Budapesten, ahonnan fel szoktak hívni, ha érkezik hozzájuk valami, amiről azt gondolják, érdekelne. De találtam már az ecseri piacon is plakátot. A gyűjtésnek persze a baráti közösségben is híre ment és vannak olyan ismerősök, akik felhívják, ha belefutnak bármibe, ami érdekelhet. Amikor kapok valamelyiküktől egy csomagot, akkor nyilván van benne hasznos és haszontalan plakát is. Szóval jórészt felajánlásokból kapom a poszttereket, vagy nyomozok utánuk. Ezeket a hetvenes évekbeli magyar nagyposzttereket *(a Musicland lemezboltban készült az interjú, ahol egy tucatnyi poszter része a dekorációnak – a szerk.)* is egyesével, mindegyiket máshonnan szereztem be. Volt arra példa, hogy a Vaterára felraktak egy csomag plakátot és a sok közül kiszúrtam egyet, ami nekem érdekes volt. Csak emiatt megvettem mindet. Aztán tudok olyan gyűjteményekről, amiket nagyon szeretnék megszerezni, de egyelőre még nem sikerült. Nagyon sajnálom azt is, hogy a Pecsának a mostani bezárása előtt eltűnt a teljes plakátgyűjteménye. Senki sem tudja, hogy mi történt velük, csak annyit, hogy valaki elvitte őket.

Jelenleg körülbelül hány plakátod van?

Nem tudom. Sok! *(nevet)* Nem nagyon szoktam számolgatni. Ötszáz és ezer között, de tényleg nem tudok pontos számot mondani. Ezeknek a feldolgozása még előttem áll. Most lett egy plakáttárolóm, amiben rendszeren el tudom őket pakolni. Illetve most már fejleszteni is precízebben tudom majd a gyűjteményt, de ahhoz meg kell csinálnom egy korrekt dokumentálást, amire ezzel a tárolóval nyílt lehetőség.

Lehet azt tudni, hogy mennyit érnek a magyar koncertplakátok?

Nem lehet. Annyit tudok, hogy rajtam kívül Szőnyi Tamásnak van még komoly plakátgyűjteménye, de ő eléggé fókuszálva gyűjti a magyar új hullám és underground plakátjait.

Nem tudom megmondani a piaci értéküket. Tényleges értéke olyan előadók plakátjainak lehet, amelyeknek a rajongótáborra hajlandó ilyen relikviákra áldozni. Magyarországi viszonylatban az olyan plakátoknak lehet komolyabb értéke, mint a budapesti Nirvana-koncert, a Queen-koncert vagy éppen az első Depeche Mode-koncert plakátja. Ezekről tudjuk, hogy léteznek, de már nem lehet hozzájutni egyikhez sem.

A koncertplakátok piaca annyira nincs elszállva, mint mára a moziplakátok piaca?

Nem igazán, de nem is szeretnék piacként tekinteni rá, hiszen ebben számomra nincs üzleti haszonszerzés. Nem azért csinálom. Nekem az archiválási faktor a fókusz. Ezért is szeretném idővel közkinccsé tenni a gyűjteményt. Nagyon örülnék például, ha lennének úgymond „kötelestpéldányai” a plakátoknak. Gondolok itt arra, hogy a koncertszervezők félreraknának minden koncertből egy posztert, akár utcai neonhirdetők használt példányai is lehetnének, így biztosan épülhetne a magyar koncertplakátok teljes archívuma.

A koncertplakátok mellett van egy hatalmas koncertjegy-gyűjteményed és mint említetted is, van hanganyag- és videógyűjteményed is. Működik is egy webarchívum ezekből? Ez ilyen kor... néven. Ezzel mi a célod?

Ez hobbiként indult el. Kacsalával, Hatala Zsolttal működtetjük ezt az archívumot és szeretnénk ehhez egy Wikipédia-szerű adatbázist készíteni, ahol kutathatók lennének az ebben tárolt adatok, anyagok. Hosszabb távú cél találni egy olyan helyszínt, ahová bejöhettek az emberek, és ha mondjuk kellene nekik egy adott zenekar koncertplakátja illusztrációnak, akkor az ott lenne, használható lenne. Az a terv, hogy az *Éz egy ilyen kor...*-t alapítványi formába öntjük és kutathatóvá tesszük. Rengeteg olyan felvétellel rendelkezünk, amelyek nem jelentek meg sehol. Vannak régi szívetes kép- és hanganyagaink, külföldi előadók bootlegfelvételei, mindenféle régi amatőr vagy éppen profi audiók, videók a Kispál és a Borzától a Quimbyig, számtalan fotó is. Ezeket valamilyen formában – nyilván nem pénzért és az előadókkal egyeztetve – szeretnénk közkinccsé tenni.

Mekkora ez az archívum jelenleg?

Nagyon nagy és folyamatosan gyarapszik. Sajnos azonban van másik foglalkozásunk is emellett, így ezt csak egy kis támogatással tudnánk kivitelezni. Reméljük a jövőben megvalósul ez a terv. A sokol403@mentha.hu címre várjuk a felajánlást bárkitől, akinek a padláson, pincében, fiókban van elfekvőben bármilyen régi koncertplakátja, koncertjegye és szívesen

átadná az eredeti példányát az archívumnak. Ugyancsak ez vonatkozna arra is, ha bárkinek van otthon saját készítésű régi audio/videó, VHS, kazetta, satöbbi felvétele, amin itthoni koncert vagy koncertrészlet van, akkor azt is szeretnénk eredetiben, hogy digitalizálhassuk, archiválhassuk.

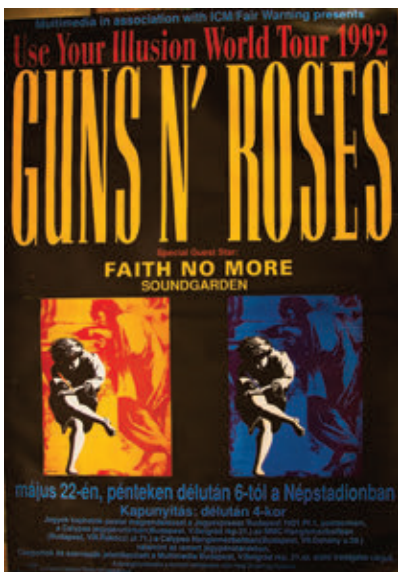
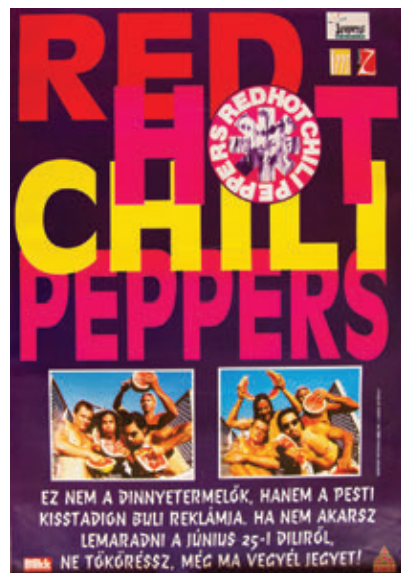
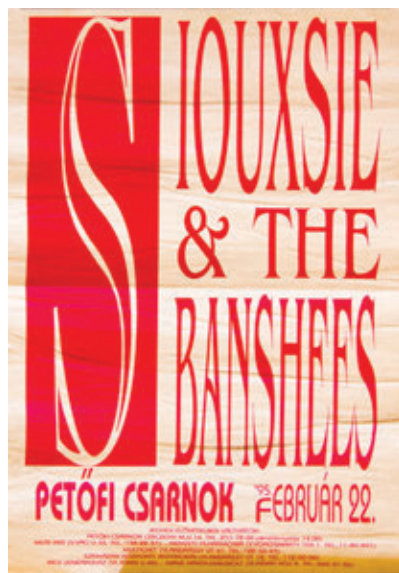
Melyik az a plakát, amelyik a leginkább közel áll hozzád?

Két olyan plakátom van, amelyeknél leginkább megdobbban a szívem, hiszen ezek limitált kiadásúak. Ezeket az előadók hozták Magyarországra, nagy értékkel bírnak számomra. Az egyik a 2003-as Bob Dylan-koncert plakátja, a másik pedig egy Leonard Cohen-plakát. Ezek egyedileg készültek. De vannak olyan plakátok is, amelyek a begyűjtésük miatt maradnak emlékezetesek. Például a GM49-koncertplakát 2000-ben került hozzám. Egy jelmezkölcsönzőben voltam, éppen egy szkfanderjelmezt kerestem a Sokol-403 nevű együttesem koncertjéhez és valamilyen oknál fogva mondta a jelmezkölcsönzős, hogy menjek le vele a raktárba megkeresni azt, amire szükségem volt. Ahogy mentünk a sorok között, hirtelen megláttam a GM49-es plakátot a dohos falon és mondtam neki, hogy azt elviszem, ha lehet! Úgy örültem, mint majom a farkának. De van egy plakátom a Guns N' Roses meg nem történt budaörsi koncertjéről is, amit pont Kacsalával téptünk le valahol a szakadó esőben.

A kollektorkodás nálad tehát egyfajta instant nosztalgiaaként indult, elkezdted gyűjteni az emlékeidet és mostanra ez egy nagyon tudatos archiválói küldetésessé alakult.

Pontosan! Ez az egész átcsapott oda, hogy egy komoly küldetésstudat lett belőle. Remélem nemcsak nekem fontos ez az egész, a nirvanás képek mostani felbukkanása *(az 1989-es PeCsa-koncert fotóit a Recorder.hu publikálta tavaly novemberben – a szerk.)* is tökéletes példa arra, hogy miért kell közkinccsé tenni a gyűjteményt. Nagyon jó lenne, ha megszületne egy ilyen webarchívum a gyűjteményből, ahol ezeket szépen lehetne követni. 1986-ig ez egy jól dokumentálható történet volt, hiszen koncertek szempontjából nem volt egy átjáróház az ország. Minden megjelent a sajtóban, ilyen szinten könnyen visszakövethetők az akkori események. Nekem van is egy táblázat, amit folyamatosan fejleszték, amiben mindenféle információ alapján teszem össze a hazai koncertadatokat. Örülnék, ha ez a kollekciónap majd úgy lenne kutatható, hogy az összes magyarországi külföldi koncertről ott lennének az alapadatok, mellettük a koncertjegy, a -plakát, fotók és persze hang- és képanyagok, már amelyikiken készültek ilyenek.

A VILÁGZENE FÉLSZÁZADA. EGY VILÁGNAK ÖTVEN CSÚCSA.

HA MÁR ÖTVENEDIK LAPSZÁM: MIÉRT IS NE SZÖKDELJÜNK VÉGIG A VILÁGZENE 50 ÉVÉNEK 50 LEGKIEMELKEDEBB PONTJÁN?

/CSARINA/ÉLŐRA

WEYER BALÁZS.

1967

Korniss Péter – Novák Ferencsel közös – széki gyűjtőútján elkészíti híres fotósorozatát a széki táncházról. Ez inspirálja a tánc-házmozgalmat és ezen keresztül más Közép-és Kelet-Európai népzenei revival-hullámokat is.

1968

Brazíliában megjelenik a Tropicalismo mozgalom. A *Tropicalia Ou Panis et Circenses* című lemez egy egész generáció – Caetano Veloso, Gilberto Gil, Maria Bethania, Tom Zé, Gal Costa, Jorge Ben, az Os Mutantes és mások – áttörése. A mozgalom két ikonját, Velosót és Gilt a katonai junta előbb bebörtönzi, majd emigrációba kényszeríti.

1969

Megjelenik a chilei Víctor Jara *Pongo en tus manos abiertas* című lemeze, amelyen a latin-amerikai nueva canción mozgalom számos alakja közreműködik. A nagyon politikos, latinomarxista mozgalom fonódik össze ezen a lemezen a népzenei újjászűléssel. Víctor Jara négy évvel később a Pinochet-rezsim egyik első áldozata volt.

1970

Miriam Makeba Guineába költözik, miután férje, a Fekete Párducok egyik vezetője, Stokely Carmichael miatt kiutasítják az Egyesült Államokból. A dél-afrikai, apartheid-ellenes énekesnő legnagyobb slágere, a *Pata Pata* volt az első afrikai dal, amely az amerikai slágerlistákon a Top 10-be került, még 1967-ben.

1971

Az első globális jótékonyági koncert, a George Harrison által szervezett *Concert For*

Bangladesh. Ezen Harrison, Bob Dylan, Eric Clapton, Ringo Star mellett Ravi Shankar is kulcsszerepet játszik, három indai zenésztársával együtt. Ez az első alkalom, hogy indiai zenészek a nyugati mainstream figyelmének központjába kerülnek.

1972

1972 májusában tartják az első táncházat a Liszt Ferenc téren. Az első esemény még zártkörű, néptáncegyütteseket hívnak meg rá, de nagyon gyorsan elterjed és Budapesten hirtelen minden héten nyílik egy táncház vagy alakul egy fiatal táncházzenekar.

1973

Manu Dibango kameruni szaxofonos *Soul Makossa* című száma világláger lesz. Felkerül a Billboard slágerlistájára, és még abban az évben megjelenik egy csomó cover version. Később Michael Jackson is használja a refrént a *Wanna Be Startin' Somethin'*-ban. A *Soul Makossa* nagyban hozzájárult az afrikai zene iránti nyugati érdeklődés felkeltéséhez.

1974

Megjelenik John Blacking brit antropológus *How Musical Is Man?* című könyve, a világzene egyik legfontosabb teoretikai alapműve.

1975

A spanyol és a portugál diktatúra vége. Hivatalosan is megjelenik Luis Llach *Viatge a Ítaca* című száma, egy Kavafisz-vers megzenésítése, amely máig a katalán szabadságvágy himnusa. Ugyanekkor az afrikai portugál gyarmatok – Mozambik, Angola, Zöld-foki Szigetek stb. – függetlenné válnak és népzenei életük virágzásnak indul.

1976

A Fania Records és a kiadónál lévő zenészek [Celia Cruz, Ray Barretto, Ruben Blades, Willie Colón, Héctor Lavoe, Ismael Miranda stb.] szupergrupjának, a Fania All-Stars-nak a csúcséve. Az 1968-ban alakult lemez cég a New York-i latino bevándorlói szcénát fogja össze és szolgálja ki, és elsősorban salsára specializálódik. A hetvenes évek közepére koncertjeik már a Yankee Stadiumot és a Madison Square Gardenet töltötték meg, a kiadó pedig a Columbia Records-szal köt együttműködést.

1977

Megjelent Fela Kuti egyik legfontosabb lemeze, a *Zombie*, amely a nigériai katonai diktatúrát kritizálja erősen. Válaszul a hadsereg lerohanja és felgyújtja Fela Kutiék függetlennek kikiáltott kommunáját, a Kalakuta Köztársaságot. Többek között Fela Kuti anyja is az áldozatok között van, csakúgy mint a stúdió, a korábban felvett szalagok és a hangszerek. Ezzel ér véget a lagosi afrobeat-kommuna 1970-ben indult pályafutása.

1978

Youssou N'Dour megalakítja első zenekarát, az Etoile de Dakar-t, amely gyakorlatilag megteremtí a szenegáli mbalax műfajt, és amely nem sokkal később a világzene első nagy divathullámának egyik kedvence lesz.

1979

Zeca Afonso, a portugál folk-revival és a politikai fado legjelentősebb alakja – reggae-zenekarok, punkzenekarok, népzeneészek között – részt vesz Brüsszelben az Anti-Eurovíziós Dalfesztiválon. Ez azért érdekes, mert öt évvel korábban Zeca Afonsónak fontos szerepe volt a Salazar-rezsimmel szembeni

ellenállásban és 1974-ben az ő dala, a *Grandola, Vila Morena* felhangzása volt a felkelők egyezményes jele a hatalomátvétel megindítására. Abban az évben pedig azt a dalt nevezte Portugália az Eurovízióra, de – mindössze 18 nappal a forradalom előtt – tökutolsó lett. (Az első viszont az ABBA).

1980

Peter Gabriel és barátai megrendezik az első WOMAD-et (World of Music, Arts and Dance) Angliában. Ez az első „világzenei” fesztivál, amelyen Peter Gabriel, az Echo And The Bunnymen, Don Cherry és a Simple Minds mellett fellépnek burundi dobosok, Imrat Khan indiai szitárjátékos és Nico Mbarga nigériai énekes. A WOMAD ma is az egyik legfontosabb világzenei fesztivál és Anglia mellett már hét másik országban is rendeznek ilyen néven eseményeket.

1981

36 évesen meghal Bob Marley jamaikai reggae-énekes, a világzene egyik univerzális ikonja, a kevesek egyike, aki nagyjából minden földrészre kiterjedő hatást gyakorolt a könyvüzenére.

1982

Tom Zé, a tropicalia és általában a világzene egyik legeredetibb, kissé obskurus előadója már évek óta és még évekig vidéki benzinkutasként dolgozik, mígnem majd 1986-ban David Byrne meg nem veszi az *Estudando O Samba* egy használt példányát és fel nem kutatja őt és rá nem beszéli, hogy kezdje újra a zenélést.

1983

Finnországban megalakul a Värttina, Skandinávia első világzenei sztárja. Ugyanebben az évben hunyt el Martin György etnográfus, a táncházmozgalom fő teoretikusa és szellemi vezetője.

1984

Alan Lomax, a XX. század egyik legnagyobb hatású népzene gyűjtője kitüntetését kap Ronald Reagan-tól. Lomax gyűjtései közel száz leme-

zen jelentek meg, a világ szinte minden részén gyűjtött. Még ennél is jóval nagyobb anyag van a Kongresszusi Könyvtár, a Smithsonian Intézet, a Columbia Records, illetve az általa alapított Cultural Equity Alapítvány gyűjteményében. Lomaxet az ötvenes években még kommunista-gyanúsága elbocsátották a Kongresszusi Könyvtártól és gyűjtéseit ezután máshol folytatta, így a kitüntetés egyfajta rehabilitáció is volt.

1985

Cesaria Evora újra énekelni kezd. A hetvenes évek elejétől ismert énekesnő volt hazájában, a Zöld-foki Szigeteken, de szerelmi csalódások, alkoholizmus és kiábrándultság miatt a hetvenes évek közepén felhagyott az énekléssel. 1985-ben egy lisszaboni nőegylet meghívására Portugáliába utazott és ott több koncertet is adott. Itt találkozott José da Silvával, aki rábeszélte, hogy vegyen fel egy lemezt. Három évvel később jelent meg a *La diva aux pieds nus*, a „Mezitlábás diva”, ami a védjegye is lett és haláláig ő volt a világzene talán legnagyobb sztárja.

1986

Az alapító Moses Asch halála után a Smithsonian Intézet megvásárolja a Folkways Recordings-t, a világ egyik legfontosabb etnozenei kiadóját és vállalja, hogy mindenki számára „az idők végezetéig” elérhetővé teszi annak több mint 2000 lemezből álló katalógusát és folytatja új felvételek kiadását is. A Smithsonian Folkways ma a világ egyik legfontosabb népzenei gyűjteménye.

1987

Június 29-én egy londoni bárban megalkotják a „world music” kifejezést. Brit lemezkiadók, zenészek, producerek azért gyűltek össze, hogy közösen megegyezzenek egy névben, amely alatt fogják árulni a lemezboltokban az addigi műfaji struktúrába be nem sorolható, külföldi lemezeket. A jelenlévők között volt többek között Ben Mandelson, a WOMEX későbbi alapítója, Ian Anderson, az fRoots főszerkesztője, Nick Gold, a World Circuit és Joe Boyd, a Hannibal Records vezetője is.

1988

Grammy-díjat kap a Ladysmith Black Mambazo, a dél-afrikai zulu *isicathamiya*-kórus. Ez az első alkalom, hogy folk- vagy etnozenei kategóriákban nem Amerikában élő és alkotó művész kapja a díjat. A „World” kategóriát egyébként 1992-ben vezetik be.

1989

Peter Gabriel elindítja a Real World kiadót, David Byrne pedig a Luaka Bopot. Annak, hogy

a két ismert zenész világzenei kiadót indított, fontos szerepe volt a műfaj emancipációjában és mindkét kiadó jelentős szerepet játszott kiadványaival a világzene arculatának alakításában. (David Byrne azonban sosem hívta „világzeneinek” a kiadóját és azóta is a lehangosabb kritikusa ennek az elnevezésnek).

1990

Megjelenik Nusrat Fateh Ali Khan *Mustt Mustt* című lemeze. Előtte már több mint száz lemezt adott ki Pakisztánban a legnagyobb szufi qawwali-énekes, de a nemzetközi terjesztésbe kerültek közül ez lett talán a legsikeresebb. Ő volt a világzene korai korszakának egyik nagy felfedezője.

1991

Elindult a World Music Charts Europe. A műfaj emancipációjához nagymértékben hozzájárult, hogy lett saját „slágerlistája”, amelyen máig minden hónapban egy ötven tagú zsűri rangsorolja az újonnan megjelent lemezeket. Az első évben Baaba Maalé lett az év albuma.

1992

A sivatagi blues áttörése. Ali Farka Toure Taj Mahallal közös lemeze, a *The Source* alapozta meg a közvélekedést, hogy Nyugat-Afrika, azon belül is Mali a blues őshazája. Azóta is Mali a világzene egyik legnagyobb kibocsátó országa.

1993

Elindul a Rough Guide sorozat, a londoni World Music Network kiadványa. A Rough Guide To World Music többkötetes, enciklopédikus mű, amely a világ minden országának zenéjét bemutatja. Azóta is rendszeresen frissített kiadásokkal jelenik meg, a hasonló című lemezsorozat pedig már több mint 100 kiadványból áll.

1994

Berlinben megtartják az első WOMEX-et, a World Music Expót, amely gyorsan a világzene évente ismétlődő legfontosabb eseményévé válik. Showcase, vásár, konferencia, filmfesztivál, díjkiosztó, amelyen minden évben több ezer szakmabeli vesz részt.

1995

Megjelenik és 4 millió példányban kel el a francia Deep Forest duó *Bohème* című lemeze, amely azóta is negatív példa az adatközlők és a gyűjtött felvételek felhasználásának etikátlan voltára (és egyébként a népzene hatás vadász, nyúlás felvezetésére is). A lemezen hallható Huttyán, polgári nevén Rostás Károly, akivel korábban más célra készítette a felvételt egy francia gyűjtő és a lemezen való felhasználáshoz sem engedélyt nem adott, sem abból pénzt nem kapott az énekes családja.

/ SONGLINES

1996

Megjelent az első Buena Vista Social Club-lemez. Nick Gold, a World Circuit kiadó vezetője és Ry Cooder eredetileg egy mali zenekart vittek volna Kubába, de azok nem érkeztek meg. Így ehelyett idős kubai zenészekből szervezték meg a később a műfaj legsikeresebb projektjévé vált BVSC-t Compay Segundóval, Ibrahim Ferrerrel, Ruben Gonzalezzel, Cachao Lopezzel, Omara Portoundóval, Eliades Ochoával és másokkal.

1997

Khaled *Sahra* című lemeze az év albuma a World Music Charts Europe-on. *Didí* című száma 1994-es világszintű befutása óta Khaled Rachid Tahával, Faudellel, Cheb Mamival együtt nagyon erős algériai rai szcénát hozott létre, nem utolsósorban a Franciaországban élő fiatal maghrebiek körében.

1998

Megjelenik a *Clandestino*, Manu Chao első szólólemeze. Azóta is ő a világzene Szent Grálja, mindenki vele akar közös számot és sokaknak sikerül is.

1999

Meghal Amalia Rodrigues, a fado királynője. Májig hozzá mérik az összes fado-énekesnőt. Együttal elindul a Songlines, a brit világzenei havilap, amely ma is a legfontosabb médiuma a műfajnak.

2000

Bemutadják az *Amores Perros* (magyarul: *Korcs szerelmek*) című filmet, Alejandro Gonzalez Inarritu első nemzetközi figyelmet kapott alkotását. Filmjeinek zeneszerzője, az argentin Gustavo Santaolalla a latin-amerikai zenekarok új generációjából sokakat tett ismertté Inarritu filmjeinek zenéivel. Az *Amores Perros* soundtrackje ennek az új generációnak (Molotov, Cafe Tacuba, Control Machete, Titan) a színre lépését jelentette.

2001

Boban Markovic negyedszer nyeri meg egymás után a gucai trombita-örület fődíját, az Arany trombitát, utolsó alkalommal a maximálisan elérhető ötven ponttal. Ekkoriban indul be nemzetközi karrierje is, ahogy más térségbeli rezesbandáknak, így például a Fanfare Ciocarlianák is.

2002

A *Barcelona Zona Bastarda* című dupla válogatáslemez az új barcelonai szintér zenekarainak generációs szintű bemutatkozása. Olyan előadók alkotják, mint az Amparanoia, a Dusminguet, a Macaco, az Ojos de Brujo, Cheb Balowski, Dr. Calypso.

2003

Celia Cruznak, a salsa királynőjének halála, aki Kubában a Sonora Matancera-val vált híressé, majd emigrálása után a New York-i salsa-szcéna arca lett.

2004

Az UNESCO tagállamai döntenek a világörökségi cím bevezetéséről a kultúrában is. A kulturális hagyományok listáján nagyon jelentős részben zenei hagyományok szerepelnek, máig közel 400 ilyen gyűjtöttek össze és dokumentáltak.

2005

Toumani Diabaté mali kora-játékos nemzetközileg is ismertté válik Ali Farka Touréval közös lemeze, az *In The Heart Of The Moon* által. A lemez Grammy-t is nyer, a World Music Charts Europe-on viszont megelőzi egy másik lemez Maliból: Amadou & Mariam *Dimanche a Bamako*-ja.

2006

Megjelenik a színen a gyerekek generációja: Femi Kuti, Fela Kuti fia és Vieux Farka Touré, Ali Farka Touré fia is nemzetközi karriert indít.

2007

Andy Palacio, belize-i garífuna zenész egy éven belül elkészíti a műfaj egyik legfontosabb lemezét, a *Watina*-t, megkapja a WOMEX-életműdíját, a World Music Charts Europe év lemeze díját – és meghal, mindössze 47 évesen.

2008

A Muzsikás megkapja a WOMEX-életműdíját. Ugyanebben az évben a WOMEX egy új díjat is alapít, a „szakmai kiválósági” díjat, amelyet az iparág nem-zenész szakemberei kaphatnak. Első alkalommal a finn Sibelius Zeneakadémia népzenei tanszéke kapja, az év kiadója pedig a Cumbancha.

2009

Berobban a Staff Benda Bilili, a kongói kerekesszékes zenészekből álló, hulladékból barkácsolt hangszereken játszó zenekar. *Trés Trés Fort* című első lemezük abban az évben nagyjából mindent megnyer, egy évvel később film is készül róluk.

2010

Divatba jön a világzenei archeológia: sorban indulnak olyan sorozatok, amelyek a világzene nemzetközi terjesztésének kora előtti, a XX. század közepéről származó felvételek újrakiadására épülnek. A Soundway Latin-Amerikában, az Analog Africa Afrikában, a Buda Musique Etiópiában, és sokan mások sok más helyről bányásznak elő régi lemezeket.

2011

Maliban polgárháború tör ki, az északi területek Azawad néven elszakadást és egy tuareg állam létrehozását tervezik. Az elnököt megbuktatják, Mali, mint Nyugat-Afrika és a világ egyik legnagyobb zenei exportőre viszonylag hosszú békés időszak után polgárháborúba süllyed. Sok zenész emigrál.

2012

Megalakul a Glitterbeat kiadó, amelynek két alapítója amerikai illetve német, de a cég székhelye mégis Ljubljanában van, mivel az egyik alapító, Chris Eckman ott él szlovén feleségével. A Glitterbeat pillanatok alatt a legfontosabb lemezcéggé válik a világzenében. Katalógusuk először csak afrikai, de hamarosan nyitnak minden más földrajzi irányba is. 2014-ben, 2015-ben és 2016-ban is ők kapják az év kiadója díjat.

2013

Külön showcase-t rendez a DJ-knek a WOMEX és ezzel végleg leomlanak az egyébként sem túl masszív falak az elektronikus zene és a világzene között.

2014

Nyugat-afrikai zenészek új generációja robban be a világpiacon: Aziza Brahim (Nyugat-Szahara), Noura Mint Seymali (Mauritánia), Fatoumata Diawara, Toumani Diabaté fia, Sidiki, és Bassekou Kouyaté gyermekei [az utóbbi három mind Mali] uralják a különböző listákat.

2015

Első alkalommal rendezik a WOMEX-et az egykori vasfüggönyön túl, Budapesten. Ezzel Közép- és Kelet-Európa, elsősorban a visegrádi országok előtt kinyílik a világpiacon. Ennek eredményeként 2017-ben Lengyelországban, Katowicében rendezik a WOMEX-et.

2016

A háború következtében rengeteg szíriai zenész menekült Európába. A korábbi évek menekülthullámainak eredményeként új zenészkolóniák alakulnak ki Európa nagyvárosaiban, új színterek születnek Bécsben, Oslóban, Brüsszelben, Kölnben és még sok más helyen.

Budapest folk fest

2017. 05. 24-28.

Folk delicatess

Fonó Budai Zeneház
Várkert Bazár

Nadara (RO)

Mahala Rai Banda (RO)

Baba Zula (TR)

Vlatko Stefanovski (MK) & Theodossii Spasou (BG)

Dikanda (PL)

Barabás Lőrinc Quartet

Gypo Circus

Vajdaszentiványi gála

Tokos

Buda Folk Band

Folkkocsmá

Esszencia

Sena

Borterasz

Ingyenes vasárnap: gyereknap és családi nap, esti koncertek

Napijegy (szerda) 1000 Ft, napijegy (csütörtök-szombat); early bird március 31-ig 1500 Ft; elővételben 2000 Ft; helyszínen 2500 Ft; fesztiválbérlet 5000 Ft; elővételben 7000 Ft a helyszínen

www.fono.hu/budapestfolkfest

FONÓ Budai Zeneház

nka

ZENEI NEVELÉS: Elképesztő siker a CSTP hangszersimogatója

Szolnokon és Debrecenben tíz nap alatt több mint nyolcezeren látogatták meg a Hangszert a kézbe eseményeit. A program áprilisban Nyíregyházán folytatódik.

Nyíregyházán öt napon keresztül interaktív hangszerkiállítás, hangszer-simogató, rendhagyó ének- és zeneórák, minikoncertek, szakmai rendezvények várják a fiatalokat és a zenélés iránt érdeklődő idősebbeket. Több mint száz kipróbálható hangszer, hangtechnikai eszköz és minisztúdiók – ez a Hangszert a kézbe, amely Nyíregyháza után Kecskemétre, Pécsre, Szombathelyre megy, hogy június 20. és 24. között Budapesten zárjon. A roadshow-t a Hangszeresek Országos Szövetsége szervezi az NKA Cseh Tamás Programja támogatásával. A sorozat fővédnöke Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere.

FOTÓ: CSÁKVÁRI ZSISZMOND

INDULÓ ELŐADÓK

A Lóci Játszik az év felfedezettje, a Belau lemeze az év elektronikuszenei felvétele a Fonogramon.

Az év hazai alternatív vagy indie-rock albuma kategóriában két jelölt volt a Cseh Tamás Program támogatottja 2014-2015-ben: a Margaret Island és a Lóci Játszik. Az év hazai hard rock vagy metal albuma kategóriában az Uzípv Szennyes című lemezét is a Cseh Tamás Program támogatta. Az év felfedezettje kategóriában egy kivétellel minden jelölt a Cseh Tamás Program indulói előadói alprogramjának támogatottja (Belau, Kies) – vagy az volt az elmúlt két évben (Lóci Játszik, Bagossy Brothers Company). Ebben a kategóriában végül a Lóci Játszik nyert.

Március 1-jén adták át a Fonogram - Magyar Zenei Díjakat a Várkert Bazárban. A tizennyolc kategóriában több olyan jelölt – és győztes – is volt, amelyet a Cseh Tamás Program támogatott vagy támogat most is. Az év felfedezettje a Lóci Játszik, az év elektronikuszenei felvétele a Belau *The Odyssey* című lemeze lett.

Különösen ez utóbbira vagyunk büszkék, mert azt bizonyítja, hogy a Cseh Tamás Program célkitűzései kezdenek valóra válni. A Nemzeti Kulturális Alap Cseh Tamás Programja a könnyűzene állami mecenatúraprogramjaként minőségi és sikeressé válni akaró produkcióknak segít elindulni a pályán.

Hoodoo Offenders: EP-premier

A 2014-ben alakult Hoodoo Offenders áprilisra tervezi második nagylemezét. Ezt harangozza be a márciusban megjelent kétszamos EP.

Bár a Hoodoo Offenders eléggé friss zenekar, tagjai nem kezdők: Olli Tooff énekes és Neményi Csaba gitáros mellett az egykori annabardi és a jelenlegi Amber Smith tagjai is feltűnnek. A stoneres alapokat dallamos rockkal ötvöző együttes áprilisra tervezi második nagylemezét. A Music Fashion kiadásában megjelenő lemezt a Cseh Tamás Program is támogatja. Ezt a lemezt előlegezi meg a most megjelent kétszamos EP, melynek premierje a Recorderen volt.

FLATBAND: premier és lemezbemutató

A lendületes rockot elektronikával ötvöző FLATBAND 2016-ban került a Cseh Tamás Program által támogatott induló előadók közé. Március 14-én a kvartett ingyenes koncerten mutatta be lemezét a Toldi Klubban.

A 2009-ben alakult FLATBAND többek között játszott már a FISH!, az Enter Shikari, a Crazy Town vagy a Leander Rising előtt, emellett szerepelt a Balcony TV és a Ki Mit Tube? csatornáin is. A nemrég erőteljes stílus- és arculatváltáson átesett zenekar 2017 elején tízállomásos – szintén a Cseh Tamás Program által támogatott – turnéra indult a Fran Palermo társaságában. Ezt a turnét szakította meg március 14-én az ingyenes lemezbemutató koncert a Toldi Klubban, ahol egyébként egy DJ-szett erejéig a Passed volt a vendég. A lemez megjelenését a Cseh Tamás Program támogatása segítette, ahogy az albumot beharangozó klip elkészítését is.

Muck Éva: EP-premier

Muck Éva 2016-ban lett a Cseh Tamás Program induló előadói programjának támogatottja. A fiatal basszusgitáros márciusban jelentette meg első EP-jét, a háromszámos, instrumentális *Born Free*.

A zenészcsaládba született Muck Éva saját szerzeményeit adja elő a lemezen. Változatos stílusokból – jazz, funk, hiphop – gyúrja össze jellegzetes darabjait, amelyekben a hangszer, a basszusgitár játékosága a főszereplő. Az EP után hamarosan jön a nagylemez is, a 23 éves egyetemista-zenész épp ezen dolgozik a Cseh Tamás Program támogatásával. A Born Free premierje a Recorderen volt.

POPZENEI ÖRÖKSÉG: CSTP-filmklub a Kino Caféban

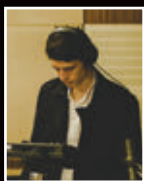
Az Extázis héttől tízig elnevezésű filmklub vetítéseit Banovich Tamás, Kovács András és Mészáros Márta alkotásai a Kino Cafe moziban, havonta egy csütörtökön. A filmklub az *Ezek a fiatalokkal* indul márciusban, majd áprilisban az *Eltávozott nappal* folytatódik.

„A hatvanas években nyár felé tetőzött az ifjúsági probléma.”

Cseh Tamástól és Bereményi Gézától tudjuk ezt, s ugyan-csak ők árulják el a *A hatvanas évek* című dalukban, hogy filmek is készültek ekkoriban – tisztelő, autóstoppos fiatalokról. Az NKA Cseh Tamás Program és a Hangőr Egyesület közös filmklubja ezek közül a filmek közül válogat, különös tekintettel a popzene és filmipar óvatossághoz gyűmöl-cseire. Az *Extázis héttől tízig* tavaszi vetítéseit Banovich Tamás, Kovács András és Mészáros Márta alkotásait lehet megtekinteni a Kino Cafe moziban, havonta egy csütörtökön 19 órától.

A filmek vetítését követően a szervezők egy Bambi mellett a korszakról, a fiatalságról, a könnyűzenéről és természetesen a filmekről szóló beszélgetésekre is marasztalják a résztvevőket. A filmklub házigazdája Gelencsér Gábor filmesztéta, aki bevezető előadását követően a korszak kutatóit, K. Horváth Zsoltot, Hammer Ferencet és Szőnyei Tamást kérdezi majd a látottakról.

PAPP DÁVID AJÁNLJA.

SZÉP PROGRESSZIÓ, MÉLTÓ FOLYTATÁS.

2014-BEN A SOKADIK NEOPSZICHEDELIKUS DIVATHULLÁM KELLŐS KÖZEPÉBE ROBBANT BE A KÖZÉP-ANGLIAI TEMPLES KVARTETT, AMELYNEK BEMUTAKOZÓ ALBUMA AKKORÁT SZÓLT, HOGY MÉG MAGYARORSZÁGON IS ÉREZTETTE HATÁSÁT. PÉLDÁUL AZ AKKORIBAN SZINTÉN VALÓSÁGGAL BEROBBANÓ MIDDLEMIST REDNÉL IS. AZ ÉPPEN EURÓPAI TURNÉT TARTÓ MAGYAR ZENEKAR ÖSSZEL ADTA KI SZÉPEN TOVÁBBLÉPŐ MÁSODIK ALBUMÁT – LÁSSUK, SIKERÜLT-E UGYANEZ A TEMPLES-NEK IS: OSZTÁLYOZ PAPP DÁVID, A MIDDLEMIST GITÁROS-SZINTISE.

TEMPLES

Volcano

[Heavenly / [PIAS], 2017]

PSYCHPOP

/ A Temples debütáló albuma – a *Sun Structures* – után három évet kellett várnunk a folytatásra, az időszak vége felé már az is féltő volt kissé, hogy feledésbe merül a zenekar. Így az új lemez bejelentésekor pláne nagy örömmel és bizalommal vártam a megjelenést. A *Volcanót* végighallgatva feltűnik, hogy bár a zenekartól megszokott egyedi hangulatvilág megmaradt, új, különleges motívumokat próbáltak felhasználni. Ami elsődlegesen szembeszökő, az a *Certainty*, a *I Want To Be Your Mirror*, a *Celebration* és a *Mystery Of Pop* című számokban fellelhető klasszikus, reneszánsz stílusú dallamok használata, ezek főbb visszatérő riffek mind a szintiken, mind a gitárokon. Érdekes még az *I Want To Be Your Mirror*-ben a majdhogynem stadionrockos riffkezdés, amely talán kicsit fura hangulatú elsőre, azonban a dobok húzása és a menő, torzított basszushangzás egy nagyon dinamikus és élvezhető számot kreálnak. Arról nem is beszélve, hogy a refrénben nagyon jól egészíti ki az ének az instrumentális háttér.

Szintén kellemes meglepetések a különböző utalások más előadókra – olyanokra, akik jó eséllyel nagyban inspirálták a Temples-t. Gondolok itt az *All Join In* című számra, amelyben az első fél perc monoton ritmusa mintha a Pink Floyd *On The Run* című dalát idézné fel. Több szerzemény-

ben is hallhatunk egészen David Bowie-s hangulatokat, melyek közül a legemlékezetesebb az *Oh The Saviour*, amiben a refrén a Temples-től talán kissé stílusidegen, de végül nagyon fülbemászó popszámra fejlődik. Az efféle, más stílusokon belüli kísérletezés lehetőséget ad arra is, hogy az énekes, James Edward Bagshaw hangjának sokszínűségét demonstrálják. Frissítő volt hallani, hogy nem csak az elszállós, elméledős hangulatokkal próbálkoznak.

Egyes számokban viszont úgy érezni, hogy néhány potenciálisan nagyon jó ötletet nem eléggé bontottak ki. A *Born Into Sunset* második felénél a felhúzás egy izgalmas váltást adhatott volna a számnak, sajnáltam, hogy nem maradtak azon a vonalon. A *How Would You Like To Gó*-ban szintén az volt az érzésem, hogy bár egy interlude számnak jó ötlet, két perc után unalmassá válik a monotonon ismétlődő énekdallam. Ami még csalódás volt számomra, hogy a dobos nem erőltette meg magát túlzottan egyik számban sem. Amiben azonban korábban is mesteri volt a Temples, és az új albumon se változott: a különböző hangulatok vegyítése egyes felvételeken belül. Nagyon tetszett, hogy változatossá próbálták tenni minden dalt, mind struktúrában, mind a stílusjegyeket tekintve.

Az én szívemhez legközelebb az albumzáró szám, a *Strange Or Be Forgotten* áll, amely egyszerűségével és popkulturális-kritikus utalásaival fogott meg. Számomra ez a dal azt bizonyítja, hogy egy egyszerűbb koncepciót is nagyon szépen végig tud vinni a zenekar. A *Volcano* összességében egy nagyon élvezhető album, amely szép progressziót és méltó folytatást képvisel a Temples pályáján.

alt-J
Solange
Ylvis
Birdy

**Pohoda
festival
6.-8.7.
2017
repülötér
Trenčín**

Jake Bugg

Boys Noize Live

Rodrigo y Gabriela

Future Islands

Squarepusher

Benjamin
Clementine

www.pohodafestival.sk

Mark Lanegan Band—Beardyman's Dream Team—The Thurston Moore Group
Austra—Slaves—Dillon—Sleaford Mods—Machinedrum—Beak>
Shobaleader One—Mykki Blanco—TaxiWars—Black Box Revelation
TOMMY €A\$H—Alice Phoebe Lou—Salut c'est cool—Acid Arab—Baloji
C Duncan—Ho99o9—Idles—Elektro Guzzi presents Parade—Auktyon
The Hydrant—Maya Belsitzman & Matan Ephrat—Galowstreet—Egopusher
Resisters—White Wine—Lass—Pixvae—FlaxFab—Blow Trio
Bez Ladu a Skladu—Bolo nás jedenást' - Milan Lasica & friends
Chiki liki tu-a—Polemic—Laura a její tygři—Katarína Máliková—Ghost of you
Garage—MCH Band—Chór vážskych muzikantov—Flow—The Wilderness

RECORDER

Laura Marling
Semper Femina
[More Alarming, 2017]
KAMARAFOLK | JAZZPOP

LAURA MARLING

/ Az elmúlt tíz évben talán senki nem épített olyan erős, egységes, annyi jó lemezből álló életművet a dalszerző-előadók mezőnyében, mint a brit Laura Marling. Ma már tényleg nem is az egyes lemezek az igazán csodálatra méltók, hanem az a megingathatatlan tempóban és minőségben érkező kreativitás, ami az összes kiadványát jellemzi. Kilenc év alatt hat egyformán jelentős album. Ilyet ma már szinte senki nem tud felmutatni, legalábbis a figyelem középpontjában alkotók közül biztosan senki. Joni Mitchell hetvenes évekbeli lemeztermése például jó analógia, már csak azért is, mert Marling zenei karakterének formálódása is mutat hasonlóságot Mitchellével. A kétezres évekbeli második brit folkszintéren (az első ugye az ezredforduló utáni new acoustic movement volt), a dél-londoni nu-folk szcénában feltűnt Marling szorosan kötődött a két vezető zenekarhoz (Noah And The Whale, Mumford And Sons), járt is vele mindkét együttes frontembere, de a 18 évesen már nagylemezzel debütált énekes-gitáros dalai minőségével mindkettőt alaposan lekörözte. 2007-es EP-i, kislemezei és az említett 2008-as *Alas I Cannot Swim* LP még akusztikus gitár dominálta, finoman kamarapoposított, tiszta és megunhatatlan, briliáns szövegezésű folkanyagok, de a folytatás lemezeiről-lemezeire új jegyeket hozott. A 2010-es *I Speak Because I Can* egyszerre karcosabb és elmerengőbb, sötétebb, a 2011-es *A Creature I Don't Know* még személyesebb, sajátos megszólalást találó, jazzfolkosabb, a 2013-as *Once I Was An Eagle* érett és magabiztosan minimalista,

a 2015-ös *Short Movies* már Amerikában rögzített, változatosabb, folkrockosabb kiadvány. Marling ráadásul a kimagasló kortárs szövegírók egyike, akár szerelemről, akár nőiségről, akár más témákról szól, mindig kifinomult, meglepő módon teszi. A hatodik *Semper Femina*n az előző lemez szertelenebb megszólalása kapott némileg strukturáltabb keretet, de a sokszínűség ezúttal is megmaradt. A hangzás az életmű eddigi legszokatlanabbja, egészen új hangszínekkel, effektekkel a gitáron – jót tett az anyagnak az új producer, Blake Mills. A dalok ezúttal is kimagaslóak, a pályafutás legdöbbenetesebb ténye, hogy már vagy hetven hibátlan van belőlük. Ezúttal a korábban már többször is hangsúlyos szerepet kapott nőiség az egyértelmű főtéma. Sokszor lehetetlen eldönteni, hogy megfigyelő vagy résztvevő az előadó, és bár ezt nem is feltétlenül kell, az ebben rejlő játékoság szintén lebilincselő. Akárcsak ez a szeszélyesen és kitartóan továbbalakuló, de mindig önmagát adó énekesnő és életműve. *Dömötör Endre*

KULCSDAL *Don't Pass Me By*

9/10

Granddaddy
Last Place
[30th Century Records / Sony / Hear Hungary, 2017]
INDIEROCK

GRANDDADDY

/ A Granddaddy inkább egy kis villanás, karakteres színes pont volt az amerikai indierock ezredfordulós történetében, mint igazán meghatározó zenekar, bár amikor csúcson voltak, akkor a kritikusok a legjobbak közé sorolták 2000-es lemezüket, a második *The Sophtware Slump*ot, a következő, 2003-as *Sumday*t pedig több mint százezren vették meg.

A Jason Lytle vezette öttagú formáció lényegében a frontember kreatív kiteljesedése volt, maga írta, hangszerelte és jórészt rögzítette is az összes dalt, a többiek pedig élvezték a koncertezést és a mértékletes hírnevet. Lytle viszont utóbbi két dolgot egyáltalán nem, így a negyedik lemezzel tudatosan szüntette be a működést 2006-ban, hogy saját alatt és később az Admiral Radley trióval is nagyjából olyan felvételekkel jelentkezzen, mint Granddaddyként. Lytle viszont kedves ember, így amikor a sikeres korai lemezek vinyl kiadását nagyon pozitívan fogadták a rajongók, újra összehozta szakállas zenekarát és 2012-ben adtak néhány fesztiválkoncertet. Ami még több rajongói szeretetet eredményezett és Lytle lassan beadta a derekát, hogy csinál egy új Granddaddy-albumot is (sőt ezután egy másodikat is fog majd, ugyanis kétlemezes szerződést kötött Danger Mouse kiadójával). A turnézást és egyéb velejárókat viszont továbbra is szívből gyűlöli, úgy-hogy elégedjünk meg annyival, hogy kaptunk most egy szándékosan rajongókielégítő, friss nagylemezt. Ami tényleg pontosan olyan, mintha a 2006-os *Just Like The Family Cat* című negyedik album után mondjuk csak két év telt volna el. Talán annyi különbséggel, hogy a legkorábbi, energikusabb zenei világ is visszaköszön, igaz letisztultabban. De ezzel a perfekt megszólalással (neopszichedelikus indierock szintikkel és AOR-megközelítéssel) és ezekkel a továbbra is karakteres dalokkal még sincs semmi baj, szemben annyi más hosszú szünet utáni visszatéréssel (Pixies, ugye). Itt a szerzemények cseppet sem alibizsek, valós történetek, élményanyag hitelesíti azokat. Konkrétan a dalszerző válása. Amitől aztán pontosan olyan hűsbavágó rajta a fájdalom, mint a *Sophtware Slump* vagy a *Sumday* depressziójában, és pontosan olyan katartikus a végeredmény, mint az említett lemezekben, ahol rendszeren végigélt a megtisztulás folyamata. *Dömötör Endre*

KULCSDAL *This Is The Part*

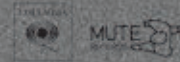
9/10

ÚJ ALBUM

SPIRIT

MÁRCIUS 17-TŐL

DEPECHE ODE

depechemode.com columbiarecords.com

Ragin' Bone Man

HUMAN

SONY MUSIC

RECORDER

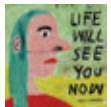

JENS LEKMAN

JENS LEKMAN

Life Will See You Now
(Secretly Canadian / [PIAS], 2017)

INDIEPOP **BALEÁRBEAT** **KAMARAPOP**

Habár a kedvenc svéd trubadúrunk előző lemeze 2012-es, utolsó igazán nagy dobása mégis az volt, amikor 2015-ben minden egyes héten egygel, azaz összesen 52 dallal örvendeztetett meg minket. A hiperaktivitását mi sem jellemzi jobban, minthogy mindössze egyetlenegyemet emelt át a sorozatból. Lekman melábus mesemondó éneke az idej albumon kicsit háttérbe szorul, és többségében a fülbemászó tánczenei harmóniák dominálnak valahol a baleári-afro-disco-soul-funk-pop határán, akármit is jelentsen ez, de az biztos, hogy az idej tavaszra több mint tökéletes.

Elekes Roland

KULCSDAL *Evening Prayer*

9/10

CRYSTAL FAIRY

Crystal Fairy
(Ipecac / [PIAS], 2017)

90S ALTEROCK

A Crystal Fairy egy vadiúj supergrup, benne van Buzz Osborne és Dale Crover a Melvins-ből, Omar Rodriguez Lopez az At The Drive-Inből/Mars Voltából, valamint a mexikói gyökerű garázsrock Le Butcherettes gitáros-énekesnője, Teri Gender Bender, aki életkora alapján akár az előbb soroltak lánya is lehetne. Ez a felállítás így papíron egészen bizalomgerjesztőnek tűnik, és bár egyik szereplő sem merészkedik messze a komfortzónájától

(mondjuk miért is tennék?), maga a lemez sem okoz csalódást. Van itt klasszul megszólaló súlyos, lassú metál, középtempós zajos metál, pszichedelikus hardrock és garázsrock, nagyjából egyenletesen adagolva, különösebb csavarok és bravúrok nélkül, az igazi pluszt pedig Gender Bender művésznő hangja és jelenléte adja, akit az évtizedes rutin helyett még alighanem a pokol tüze hajt, és aki sokkal inkább ránk hozza a frászt, mint a háttérben tisztességesen dolgozó negyvenes és ötvenes pasik. *Szabó Sz. Csaba*

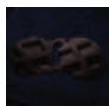
KULCSDAL *Crystal Fairy*

7.5/10

DIRTY PROJECTORS

Dirty Projectors
(Domino / Bertus, 2017)

AFROPOP **INDIE R&B** **ELEKTRONIKA**

A Dirty Projectors öt év szünet után érkező legújabb lemezén elejétől

a végéig – leszámítva a slágerpotenciállal bíró *Cool Your Heart*ot – egyedül Dave Longstrethet halljuk, ahogy a szétvokóderezett vokálja megtörten csúszkál a még annál is kifacsartabb ütemek, nyakatekert, duplacsaváros ritmusok és dallamok tetején. Mindez egészen riasztóan hathat, de egyrészt aki ismeri a Dirty Projectors munkásságát, nem is számíthat kevésbé agyasa dalokra, másrészt pedig mindennek mélyén ez mégiscsak egy szívfacsaróan őszinte szakító lemez, amely minden egyes hallgatással egyre csak jobb és jobb lesz. *Csada Gergely*

KULCSDAL *Death Spiral*

8.5/10

SINKANE

Life & Livin' It
(City Slang, 2017)

AFROPOP

A sessionzenészként (Yeasayer, Caribou) jó ideje felkapott Ahmed

Gallab számára régóta érik a siker, Sinkane nevű projektjének új lemezével pedig végre talán meg is kapja, amit érdemel, ugyanis kevés nála muzikálisabb személy él most a bolygón. A szudáni származású Gallab dalaiban úgy ötvöződnek a funk, az indie és a dzsessz elemei, hogy közben az egész alapjaként végig ott pulzál hazájának összetéveszthetetlen ritmusa. A fő inspirációt egyértelműen az olyan nigériai hősök jelentik, mint a The Funkes vagy William Onyeabor (RIP), de szerencsére eredetiségéből sincs hiány. Az év első napszemüveget húzósn napján én tuti ezt teszem be! *Mika László*

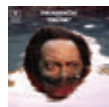
KULCSDAL *Passenger*

8.5/10

THUNDERCAT

Drunk
(Brainfeeder / Neon Music, 2017)

PSYCHSOUL **JAZZFUNKFUSION**

A Los Angeles-i központú újonnan jásznek a basszeros

Stephen Bruner, azaz Thundercat a meghatározó különce. Harmadik lemeze egyszerre óda az alkoholhoz, de a fogyasztás veszélyeire figyelmeztető apróbetűs rész is. Három perc alatti kortyokban keverednek FlyLo ütemei George Duke fúziós jazzét hangról hangra éneklő Bruner történeteivel. Az elején még abszurdan vicces kocsmafilozófia egyre sötétebb lesz, ám humora miatt sosem merül a pohár mélyére, csak részegen ráír a barátaira, hogy hiányoznak. *Salamon Csaba*

KULCSDAL *Walk On By (feat.*

Kendrick Lamar)

8/10

FUTURE

HNRXX
(Epic / Sony, 2017)

POP RAP **KORTÁRS R&B**

Future a sokadik győzelmi kört futja, mint a kodeinfo-gyaszítás pro-kontra

hatásaival rimelgető rapper, mindeközben azonban alig hallhattuk a *Pluto* és *Honest* lemezekeken megismert lírikusabb énjét. A tavalyi közepes év után idén szerencsére a sok évvel ezelőtt beígért Future Hendrix vonallal folytatja (a *HNRXX* előtt egy héttel *FUTURE* címmel is kihozott egy LP-t). Érezhetően kevesebb az optimizmus a szerelemmel kapcsolatban, sötétebb is a lemez, mint az említett korábbiak, de több a változatosság és a *Turn On The Lights* után végre ismét az énekes Future dominál – aki idén az amerikai albumlistát is dominálja, mindkét friss lemeze első lett.

Szepesi Dániel

KULCSDAL *Fresh Air*

8/10

KINGDOM

Tears In the Club
(Fade To Mind, 2017)

UK BASS **ALTERNATÍV R&B**

A Fade To Mind 2011 óta meghatározó intézmény az elektronikus

zenében, nemcsak mint kiadó, hanem mint tastemakerek csoportja is. A csapat feje Kingdom, aki idén adta ki első lemezét, miután éveken át Kelela és DAWN alá pakolta az ütemeket. A korábbi kiadványokhoz képest (főleg így évekkal a uk bass berobbanása után) érezhetően ujjgyakorlat volt a debüt Kingdom számára, az ismert mintákból, hangulatokból építkezett, de a remek közreműködőkkel együtt az első pillanatoktól megkapó lemezt rakott össze. *Szepesi Dániel*

KULCSDAL *Each & Everyday (feat.*

Najee Daniels)

7.5/10

SHOWROOM
Erkel utca 3.
Budapest 1093

RAG'N'BONE MAN

Human

(Sony / Hear Hungary, 2017)

POPSOUL

Rory Graham, azaz Rag'n'Bone Man 2014-ben egy egészen ígéretes blues-os, soulós lemezzel (nagyon hosszú EP-vel: *Wolves*) mutatkozott be, amelyen a helyenként zajosan csikorgó hiphopos alapok jelentették a szokatlant és amelyen Vince Staples és Kate Tempest is közreműködött. Az Angliában albumlistavezetőként nyitó első hivatalos nagylemez se nagyon tér el ettől a recepttől, hacsak nem annyival, hogy slágeresebb, rádióbarátabbra csiszolt megszólalása a blues felől inkább a soul felé húz és helyenként jazzesebb felhangok is megjelennek rajta. *Csont Oszkár*

KULCSDAL *Odetta*

7.5/10

IBIBIO SOUND MACHINE

Uyai

(Merge, 2017)

KORTÁRS AFROPOP

Ilyennek kell lennie az afropopnak ma: ellenállhatatlan groove-ok, karizmatikus énekesnő (a nigériai származású, Londonban született Eno Williams), a nyugat-afrikai ritmusokkal, hangszerekkel

szépen összedolgozott hatások a diszkótól, funkától az új hullámon, posztpunkon át a szellemes (sokszor vicces) elektronikáig. A buliszámok közti szép lassúk is helyükön vannak. A hangszerek közül a ghánai Alfred Kari Bannerman játékát érdemes figyelni. A sokszínű 2014-es első lemez a Soundway-nél jött ki, az egységesebb második a Merge-nél. *Rónai András*

KULCSDAL *Give Me A Reason*

8.5/10

VISIBLE CLOAKS

Reassablage

(Rvng Intl., 2017)

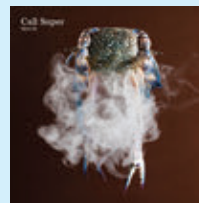
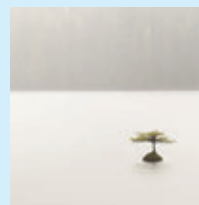
ABSZTRAKT AMBIENT

Ha szétvágok egy almát, aztán újra összerakom, akkor az még ugyanaz az alma? A Visible Cloaks második lemezéről ez a rég elfeledett kérdés ugrott be, amit tíz éve a középiskolai filozófiatanárom tett fel. A *Reassablage* világos választ ad: nem ugyanaz. Ahogy a duó keze alatt a korai japán szintetizátorzene egy elagott számítógép belsejéből megszólaló ambientté alakul, az egyszerre kelt „ezt már tuti hallottam valahol”-érzést és mégis kísértetiesen idegen. *Kálmán Attila*

KULCSDAL *Neume*

9/10

ELEKTRONIKUS TÁNCZENE

A DUB BŰVÖLETÉBEN.

AKTUÁLIS SZEMLÉNKBEN KÜLÖNBÖZŐ DUBOS HATÁSÚ ELEKTRONIKUS ZENÉKET VESZÜNK SZEMÜGYRE, MEG EGY MIXLEMEZT, AMI A 15-20 ÉVVEL EZELŐTTI IDŐKET IDÉZI.

/ Második albumával készült el **Adrian Sherwood** és **Pinch**. A bristolói dub nagy öregjének és egyik legjobb DJ-jének közös lemeze ismerős hangokat és textúrákat helyez techno, downtempo és dubstep kontextusába, és elég sok kiegészítő megoldást is használ, például zongorát, mondjuk filmszerű hatásokat nyomán. Az egyik tetőponton vendég szerepben feltűnik Lee Perry, a másik meg egy Ryuichi Sakamoto-klasszikus feldolgozása. Remek album a *Man vs. Sofa* (On-U Sound + Tectonic, 2017), az alkotópáros korunk egyik legalulértékeltőbb formációja.

Korai, nehezen beszerezhető zenéit és legendás live actjeinek ismeretlen részeit gyűjtötte össze egy kétlemezes válogatásra **Synkro**. A *Memories (2008-2011)* (R&S, 2017) neonoir, romantikus hangulata valahol Burial hangzásának továbbgondolása: helyenként nagyon érződnek a dél-londoni hatások, ugyanakkor sokkal többször csillan meg Synkro egyedi, különleges hangzása, már e korai időszakból is. Aki rajongott a kor búskomor dubstepjeiért és cyberpunk garázszenéiért, annak nem kell tovább keresgélnie.

A tokiói Taka Noda, álnévén **Mystica Tribe** lassan tíz éve ismert már különleges, dubalapú zenéiről, de kevés megjelenés híján nem vált ismertté (azok zöme is ráadásul csak Japánban elérhető). *Island Oasis* (Silent Season, 2017) című első albuma remélhetőleg változtat majd ezen, ugyanis egy nagyon lebegős, varázslatos helyekre utat nyitó összeállításról van szó, amiben a dub hangzásoknak közülük nincs az európai, sőtét dimenzióhoz. Helyettük valami távoli ismeretlen vesznek alapul, és rendkívül jól áll a végeredménynek, hogy egyik tánczenei műfajba sem tagozódik be igazán.

S végezetül: tovább menetel a Fabric! **Call Super** szállítja a *Fabric 92-t* (Fabric/ [PIAS], 2017), ami szelekcióját és eklektikáját tekintve a dj-mixek aranykorát idézi meg, és gyakorta felmerül a hallgatása közben, hogy ma már miért nem jelennek meg ilyen patent szettek. Hetven perc, legalább tízféle stílus, olyan előadókat felsorakoztatva, mint Jan Jelinek, Objekt, Photek, Carl Craig, Jega, Bruce, Convexion vagy Yves Tumor. Parádés.

Velkei Zoltán

SHOWROOM
Erkel utca 3.
Budapest 1093

Vinylize
by tipton

RECORD STORE DAY
10 YEARS
APRIL 21, 2017

THUNDERCAT

ÁPRILIS 6. / Akvárium Klub

Thundercat

Belépő: 4000 / 4500 Ft

Bajban van, aki megpróbálja pontosan meghatározni, hogy Stephen Bruner, azaz Thundercat milyen zenét is játszik. Fúziós dzsessz, soul, R&B a 70-es évekből? Mindegyik? Egyik sem? Az viszont még nagyobb bajban van, aki megpróbál neki ellenállni, ugyanis egész egyszerűen nincs olyan, hogy nem mozdítod meg rá az alsó feledet. Ha érdekel, hogy mi a maximum, amit egy basszusgitárból ki lehet hozni, ha sírsz, hogy nincsenek igazán menő koncertek Budapesten, akkor ez egyértelműen a te estéd lesz!

MÁRCIUS 25. / Lärm

Kornél Kovács

Belépő: ?

Sorozatban a harmadik évben tér vissza a svéd-magyar származású Kornél Kovács a Lärmbe, na nem mintha panaszkodnánk emiatt, most már tényleg elmondható, hogy a producer hazajár! Fülledt, táncolásra és merengésre egyaránt alkalmas sokszínű house-a a tavalyi debütáló lemezén az eddigi legkiforrottabb, szóval ezen az estén tényleg itt várható a legjobb táncos buli a városban.

ÁPRILIS 8. / Trafó

Zs

Belépő: 1900 / 2400 Ft

Újabb hónap, újabb menő Electrify-esemény, ezúttal az avant-színház egyik legnagyobb, működő triója, a Zs látogat el a Trafóba. Hiába léteznek lassan húsz éve, legutóbbi lemezük simán az életmű csúcса, amin az előbb szétvert, majd így-úgy összetakolt szerzemények mellett rengeteg a gyönyörű pillanat is. Hogy élőben hová visz majd ez a koncert, azt nem tudjuk, de jó messzire, az biztos.

ÁPRILIS 16. / Dürer Kert

Merchandise

Belépő: 2500 / 3000 Ft

Szép fokozatosan, albumról albumra egyre érettebb a Merchandise megszólalása: tavalyi, *A Corpse Wired For Sound* című LP-jük egy olyan zenekart mutat, amely immár pontosan megtalálta helyét a világban (ez a 4AD kiadó lenne) és innentől kezdve semmi mást nem akar, csak király dalokat írni. Mi pedig örüljünk, hogy ezeket az elszállós számokat élőben is hallhatjuk.

MÁRCIUS 24. / Akvárium Klub

Bladerunnaz: Viper: Live, Outlook, Therapy Sessions

Belépő: 4000 Ft

Új sorozat: a Bladerunnaz Budapest úgy havonta egyszer elhozza az Akvárium három termébe a jungle, a d&b és általában a tört ütemek legnagyobb képviselőit. Ezúttal az angol Viper kiadóé a főszerep, de itt lesz a Therapy Sessions 10. születésnapja és az Outlook fesztivál launch-a is.

MÁRCIUS 25. / Trafó

Marc Ribot's Ceramic Dog

Belépő: 2400 / 2900 Ft

Az egyik legnagyobb New York-i gitáros Tom Waits-tól Norah Jones-on át Marianne Faithfullig megszámlálhatatlan alkotóval zenélt, és a no wave-tól a free jazzen át a kubai zenéig megannyi műfajban hozott létre maradandót. Most épp fiatalokat megszügyenítően fog majd posztponkolni.

MÁRCIUS 26. / Műpa

Mariza

Belépő: 3900 – 12900 Ft

A portugál fado vitán felül az egyik legszebb zenei stílus a világon, Mariza pedig a műfaj talán legnagyobb sztárja. Alighanem az a titka, hogy egészen sokszor kalandozik el az Ibériai-félszigetről a világ más tájaira, most itt a lehetőség, hogy mi is vele menjünk.

MÁRCIUS 31. / Toldi

FunkinEven

Belépő: ?

Steven Julien már nem akar house-t csinálni. Mire tavaly eljutott első lemezéhez, sokkal jobban izgatták egyéb, „komolyabb” műfajok (dzsessz, fusion). A tánctérről azonban nem olyan egyszerű lesétálni, úgyhogy Julien még mindig house-t csinál. Csak éppen sokkal izgalmasabbat.

ÁPRILIS 8. / A38

Perturbator

Belépő: 2900 / 3500 Ft

A synthwave ma már itthon is népszerű műfaj, rengeteg jeles képviselővel, de a műfaj aktuális sztárja egyértelműen a francia-kanadai Perturbator, aki tavalyi csúcslemezének friss dalaival és minden korábbinál nagyobb színpadképpel lép fel Budapesten.

ÁPRILIS 11. / Dürer Kert

Cold Cave

Belépő: 3500 / 4000 Ft

Csak három évet kellett várunk, hogy Wesley Eishold bepótolja elmaradt Nine Inch Nails előtti budapesti koncertjét, de talán jobb is így, hiszen az a fajta synth-noise-darkwave, amit csinál, egy sötét klubban úgyszólván sokkal hatásosabb, mint egy arénában.